RAPORTUL
de progres cu privire la realizarea Programului național de implementare a Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind femeile, pacea și securitatea pentru anii 2023-2027, pentru anul 2023

Chișinău, 2024

I. Introducere:

Programul național de implementare a Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind femeile, pacea și securitatea pentru anii 2023-2027 a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne, cu sprijinul de UN Women în Republica Moldova și are ca suport teoria schimbării documentului de politici publice, ideile, inițiativele, propunerile actorilor interesați și vizați de domeniul egalității de gen.

Prezentul raport are un caracter analitic și constituie un document de referință pentru planificarea următorului an de activitate, inclusiv pentru corectarea lacunelor identificate. Acesta se publică pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne.

Programul este în concordanță cu prioritățile reflectate în Strategia Consiliului Europei pentru egalitate între femei și bărbați pentru perioada 2018-2023, în Strategia Uniunii Europene privind egalitatea de gen pentru anii 2020-2025, în Planul Strategic al UN Women pentru anii 2022-2025, în Agenda de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană pentru perioada 2021-2027, în Convenția Consiliului Europei pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, în Recomandările Convenției privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor (CEDAW), inclusiv cu alte instrumente și acte juridice internaționale în materie, și asigură consolidarea legislației naționale în domeniu.

Prezentul Program se bazează pe unul dintre principiile care stă la baza implementării Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, și anume: „ancorarea documentelor de politici sectoriale pentru implementarea prezentei strategii cu principiile (interdependență, egalitate și nediscriminare, participare și abilitare, responsabilizare) și standardele privind drepturile omului și egalitatea de gen”.

Totodată, prezentul Program este în concordanță cu implementarea Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 658/2022.

Programul și Planul de acțiuni aferent este planificat pentru o perioadă de 5 ani și urmărește coeziunea dintre actorii implicați în sectorul de securitate și apărare pentru reducerea stereotipurilor și barierelor în domeniu, reprezentarea mai bună a femeilor în toate domeniile sectoriale ale securității și apărării, creșterea eficienței mecanismelor de prevenire, raportare și investigare a cazurilor de violență, creșterea ponderii participării femeilor în misiuni internaționale de menținere a păcii, îmbunătățirea cadrului normativ, instituțional și operațional, instruirea specialiștilor în domeniu, facilitarea participării în condiții egale a femeilor și bărbaților la toate etapele de soluționare a conflictelor, performanța egală dintre nivelul central și local în materia perspectivei de gen și a sensibilității la egalitatea de gen, comunicarea eficace cu mediul asociativ și societatea civilă, actorii interesați de domeniu, prin urmare consolidarea păcii la nivel național, regional și internațional.

Pentru atingerea scopului documentului de politici publice, prezentul Program are două direcții principale:

1) reprezentarea calitativă a femeilor în sectorul de securitate și apărare, inclusiv în procesul de negociere a conflictelor;

2) asigurarea unui sector de securitate și apărare incluziv și eficient, atât pe plan intern, cât și internațional.

II. Sumarul executiv:

Planul de acţiuni de implementare a Programului este bazat pe cei 4 piloni ai Rezoluției 1325, care transpun 6 obiective generale, 12 obiective specifice, din care derivă 97 de acțiuni.

III. Raportul narativ cu privire la realizarea Programului național de implementare a Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind femeile, pacea și securitatea pentru anii 2023-2027, pentru anul 2023

Activitățile planificate și rezultatele obținute conform Planului de acțiuni al Programului național de implementare a Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind femeile, pacea și securitatea pentru anii 2023-2027, au fost axate pe atingerea obiectivelor generale, după cum urmează:

Obiectivul nr.1. Creșterea nivelului de participare și reprezentare a femeilor în sectorul de securitate și apărare.

Prin intermediul acestui obiectiv se urmărește dezvoltarea capacităților și abilităților femeilor din sectorul de securitate și apărare pentru a participa la toate nivelurile și toate procesele de asigurare a păcii și securității, inclusiv pentru a se implica în procesul de luare a deciziilor. În cadrul activităților femeile vor fi abilitate și sensibilizate să fie active în promovarea unui sector incluziv, prin reducerea stereotipurilor și barierelor legate de rolul și importanța femeilor în sectorul de securitate și apărare.

În scopul creșterii nivelului de participare și reprezentare a femeilor în sectorul de securitate și apărare au fost realizate următoarele acțiuni:

Desfășurarea activităților cu privire la promovarea Agendei femeile, pacea și securitatea pentru anii 2023-2027, prin organizarea de comun cu Platforma pentru Inițiative de Securitate și Apărare (PISA) la nivel regional: Ștefan-Vodă, Căușeni și Bălți *(în perioada 22 și 25 ianuarie 2024)*, cu implicarea angajaților din cadrul subdiviziunilor regionale din cadrul MAI, reprezentanților societății civile și ai autorităților publice locale, precum și desfășurarea unei Tabere de Toamnă (în perioada 2-3 noiembrie) și trei mese rotunde cu subiectul „Rolul femeilor în procesele de pace și securitate la nivel local și național". Suplimentar, menționăm despre participarea reprezentantului Inspectoratului General al Poliției de Frontieră a MAI, împreună cu reprezentanții UN Women și Platformei pentru Inițiative de Securitate și Apărare la emisiunea TV din *14 decembrie 2023*d dedicată promovării Agendei femeile, pacea și securitatea;

Cu referire la mecanismul de acordare a protecției temporare care este aplicat în RM specificăm despre mediatizarea în sursele mass-media despre oportunitățile și drepturile pe care le oferă beneficiarilor această formă de protecție.

La 14.12.2023 a fost organizată şi desfăşurată de UN Women masa rotundă cu subiectul „Rolul organizațiilor de femei şi a societății civile în supravegherea democratică a sectorului de securitate şi prevenire conflictelor", la care au participat 12 angajate.

Organizarea la 11 decembrie 2023 de către Ministerul Afacerilor Interne cu suportul financiar al Suediei și în parteneriat cu UN Women, a Conferința de nivel înalt „Femeile, Pacea și Securitatea – parteneriate comune pentru reziliență”. Scopul evenimentului a fost consolidarea angajamentului instituțional, precum și sprijinului parteneriatelor pentru recunoașterea femeilor ca actori critici în promovarea durabilă a proceselor de pace, a construcției păcii și a securității. La Conferință au participat 70 de persoane (51 de femei și 19 bărbați) reprezentanți ai instituțiilor implementatoare a Programului național enunțat, parteneri de dezvoltare, reprezentanți ai mediului academic și ai societății civile.

Pe parcursul a anului 2023, trei femei din cadrul Ministerului Apărării au participat în misiuni de menținere a păcii (2 în Sudanul de Sud și 1 în Republica Centrafricană).

Totodată, pentru creșterea capacităților profesionale ale femeilor negociatoare în domeniul soluționării conflictelor pe parcursul anului 2023, reprezentanții Biroului politici de reintegrare a Cancelariei de Stat au fost antrenați în cadrul instruirilor menite să sporească abilitățile profesionale pe dimensiunea soluționării conflictelor. Astfel, în perioada 30.10 - 02.11.2023**,** 2 funcționari au participat la Forumul „Geneva Peace Week 2023. Building Trust. Building Peace: An Agenda for the Future”, organizat de Centrul de la Geneva pentru Politici de Securitate.

Pe parcursul perioadei de implementare au fost realizate activități de consultare cu asociațiile profesionale pentru promovarea femeilor din sectorul de securitate și apărare, în special în parte ce ține de Agenda femeile, pacea și securitatea, precum și a aprobării Ordinului MAI nr. 381/2023 cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al Ministerului Afacerilor Interne privind realizarea Programului național nominalizat.

Pe parcursul perioadei de raport a fost desfășurată o campania „Târgul de Cariere”, care a avut loc la 30.11.2023, în incinta Palatului Republicii, la care au participat și angajații Poliției pentru identificarea și selectarea potențialilor candidați la ocuparea funcțiilor vacante. În același context, în scopul sporirii asigurării vizibilității, dar și conștientizării rolului femeilor în cadrul SPPS, la sfârșitul lunii iulie 2023, a fost organizat un atelier practic de mânuire a armelor de foc pentru femeile SPPS. Evenimentul a fost mediatizat pe pagina oficială a instituției și pe pagina de facebook (http://spps.md/atelier-practic-de-manuire-a-armelor-de-foc-pentru-femeile-spps/).

Cu ocazia Zilei internaționale a femeilor, la data de 8 martie 2023, la sediul SPPS a fost organizat un atelier de feminitate, cu participarea psihologului, în care femeile au abordat rolul și importanța femeii într-o societate prosperă și sănătoasă (http://spps.md/atelier-de-feminitate-cu-ocazia-zilei-de-8-martie/).

În perioada 11-27 decembrie 2023 Ministerul Afacerilor Interne a organizat în cadrul Centrului de Formare Continuă și Leadership al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din mun. Chișinău, 1 curs de formare de formatori femei în domeniul de securitate şi apărare, la care au participat 20 de angajate din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării, Serviciului de Informații şi Securitate, Centrului National Anticorupție, Serviciului de Protecție şi Pază de Stat, precum şi Administrației Naționale a Penitenciarelor.
(https://mai.gov.md/sites/default/files/ONU/Info%20curs%20de%20formare%20de%20formatori.pdf.

Pe parcursul anului 2023 de către *Ministerul Afacerilor Interne* au fost desfășurate 14 activități în domeniul egalității de gen (instruiri, ateliere de lucru, webinare, traininguri, conferințe) la care au participat 741 de persoane. De către *Ministerul Apărării* pe parcursul anului 2023 cu suportul partenerilor a fost organizată instruirea a 80 de persoane în domeniul egalităţii de gen (30 B/50 F). De către *Serviciul Vamal* pe parcursul anului au fost desfășurate 56 activități (instruiri, ateliere de lucru, webinare, traininguri, conferințe) la care au participat 216 funcționari vamali. De către *Administraţia Naţională a Penitenciarelor* pe parcursul anului 2023 au fost instruite 184 de persoane (114B/70F).

Pentru integrarea respectului pentru drepturile femeilor, fetelor, femeilor cu copii în situații sensibile de conflict și post conflict reprezentanții *Ministerului Muncii și Protecției Sociale* prin intermediul platformelor create de către UNHCR, în parteneriat cu celelalte agenții ONU (UN Women, UNFPA și OIM) instituite în vederea prevenirii și combaterii cazurilor de violență în bază de gen și traficului de persoane printre fluxul de migranți ucraineni, atenuării riscurilor și răspunsului consolidat inter-agenții, facilitării acțiunilor multisectoriale în contextul umanitar, etc., au realizat următoarele activități.

În parteneriat cu autoritățile publice locale au fost deschise și susținute 16 Orange Safe Spaces și echipe mobile pentru a desfășura activități de sensibilizare care vizează refugiații și comunitățile gazdă din regiunea de Nord.

A fost diseminat Ghidul de buzunar al UNHCR cu privire la modul în care pot fi sprijinite victimele violenței în bază de gen.

În parteneriat cu Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM) au fost instruiți douăzeci de tineri voluntari în vederea realizării activităților cu refugiații, comunicării eficiente în perioada de criză și sensibilizării asupra aspectelor de prevenire a violenței în bază de gen. UNFPA a sprijinit consolidarea capacităților pentru tinerii voluntari.

A fost efectuat auditul privind siguranța împotriva violenței bazate pe gen, pentru traseul pe care îl parcurg refugiații intrând în țară și a procesului de acordare a asistenței cu scopul de a identifica riscurile cheie cu privire la violența în bază de gen. Documentul include recomandări pentru diferite sectoare și instituții implicate în proces. Auditul de siguranță a identificat că riscurile de violență în bază de gen sunt mai înalte în contextul cazării private/gazdă, al aranjamentelor private pentru transport și în facilitățile de primire și tranzit, centrele de cazare pentru refugiați. La 20 iunie 2023, în cadrul evenimentului de marcare a Zilei Mondiale a Refugiatului, angajații Inspectoratul General pentru Migrațiune (IGM) a organizat un eveniment cultural cu genericul GustoHora. Scopul fiind de reducere a vulnerabilităților și amenințările în rândul locatarilor Centrului de cazare al IGM privind violența bazată pe gen. Familiile de refugiați au avut parte de o atmosferă relaxantă și deosebită. În cadrul evenimentului au participat cca 70 de persoane.

La finele anului 2023, datele statistice privind reprezentarea femeilor în sectorul de securitate și apărare, inclusiv în funcții de conducere, sunt următoarele:

Ministerul Afacerilor Interne

Rata femeilor în cadrul instituţiei constituie 26,4 %. Din numărul total de funcții de conducere de nivel decizional, 14,11% sunt ocupate de către femei.

Serviciul de Protecţie şi Pază de Stat

Rata femeilor în cadrul instituţiei constituie 10%. Din numărul total de funcții de conducere de nivel decizional, 2% sunt ocupate de către femei.

Ministerul Apărării

În cadrul Armatei Naționale în funcții de conducere sunt 29,5% femei, inclusiv 2% în funcție de conducere la nivel decizional.

Serviciul de Informații și Securitate

Rata femeilor în cadrul instituţiei constituie 35%. Din numărul total de funcții de conducere de nivel decizional, 2,1% sunt ocupate de către femei.

Administraţia Naţională a Penitenciarelor

Rata femeilor în cadrul instituţiei constituie 37,12%. Din numărul total de funcții de conducere, 5,77% sunt ocupate de către femei.

Serviciul Vamal

Rata femeilor în cadrul instituţiei constituie 33%. Din numărul total de funcții de conducere, 4% sunt ocupate de către femei.

Centrul Naţional Anticorupţie

Rata femeilor în cadrul instituţiei constituie 30%. Din numărul total de funcții de conducere, 28% sunt ocupate de către femei.

Obiectivul nr.2. Prevenirea inechităților, violenței și hărțuirii în sectorul de securitate și apărare prin reducerea riscurilor și eliminarea consecințelor asociate discriminării

Acest obiectiv urmărește adoptarea unor măsuri necesare sau speciale pentru protejarea drepturilor femeilor și fetelor, asigurarea protecției în cazuri de violență și hărțuire, asigurarea securității fizice, a sănătății, a securității economice și respectarea caracterului civil și umanitar. Totodată, contribuie la identificarea, raportarea și investigarea inechităților și ilegalităților ce afectează femeile în sectorul de securitate și apărare și la promovarea drepturilor femeilor și fetelor prin acces la servicii calificate și de calitate.

Referitor la cazurile toleranță zero față de fenomenul violenței și hărțuirii sexuale și psihologice la locul de muncă în sectorul de securitate și apărare, pe parcursul anului 2023 a fost înregistrată la IGP al MAI o plângere pe faptul hărțuirii la locul de muncă. Astfel, potrivit rezultatelor anchetei de serviciu nu au fost constatate careva probe pertinente sau concludente care ar confirma comiterea unor eventuale abateri disciplinare din partea pârâților.

În partea ce ține de pretinsele acțiuni discriminatorii în câmpul muncii realizate în raport cu angajatul Poliției care a depus sesizarea, Grupul coordonator în domeniul gender în cadrul Poliției, a constatat inexistența unui tratament discriminator pe criteriu de sex.

În perioada de raport, în instituțiile din sectorul de securitate și apărare au fost organizate și desfășurate activități instruire și de informare privind toleranța zero față de fenomenul violenței și hărțuirii sexuale și psihologice la locul de muncă. La fel au fost desfășurate activități în domeniul informării și comunicării și raportării cazurilor și acces la măsurile de protecție, inclusiv acțiuni de advocacy pentru incluziune socială pentru persoanele admise în scop umanitar (refugiați). De către angajații din cadrul IGM al MAI

au fost desfășurate 7 Campanii de informare privind protecția temporară a persoanelor strămutate din Ucraina. Totodată, a fost organizată o sesiune de instruire pentru operatorii Centrelor de apel de la șapte organizații non-guvernamentale și operatorii Centrului de apel al IGM. Personalul Centrelor de apel reprezintă un grup dedicat de persoane ce comunică zilnic cu potențialii beneficiari ai protecției temporare și cunosc problemele întâmpinate de aceștia în procesul de acumulare a dosarului și la preînregistrare. În perioada de referință, Serviciul de Informaţii şi Securitate a inițiat discuții cu formatorii de opinii publice, în vederea lansării unor activități de informare și comunicare pentru femeile din sectorul de securitate și apărare, raportarea cazurilor și accesul la măsurile de protecție, inclusiv acțiuni de advocacy pentru incluziune socială, pentru persoanele admise în scop umanitar (refugiați).

Pentru stimularea grupurilor coordonatoare în domeniul gender și eliminarea barierelor și stereotipilor împotriva femeilor au fost organizată de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale o instruire.

În scopul adaptării limbajului conducătorilor din sectorul de securitate și apărare pentru eradicarea mesajelor de ură sau de discriminare față de femei, în perioada de raportare, în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat a fost desfășurată și organizată o activitate de formare profesională și sensibilizare a angajaților, cu genericul: Codul de Conduită al ofițerului de protecție, inclusiv pentru conducătorii subdiviziunilor SPPS, în scopul instruirii acestora referitor la importanța folosirii unui limbaj adecvat și ne discriminator și impactul negativ care poate succeda.

În vederea preluării bunelor practici în sectorul de securitate și apărare cu implicarea societății civile, organizațiilor internaționale, menționăm că la 14 decembrie 2023 Platforma pentru Inițiative de Securitate și Apărare cu contribuția experților ONU a organizat o masă rotundă la care a participat 33 de reprezentanți ai instituțiilor de securitate și apărare în care a reflectat asupra rolului organizațiilor de femei în monitorizarea securității și prevenirea conflictelor sectoare.

La 13 iunie 2023 Ministerul Afacerilor Interne a organizat, ediția a II-a a platformei Women4Security care a reunit aproximativ 200 de femei lideri din Moldova și România, inclusiv deputați, ministere, primari, misiuni diplomatice, mass-media, femei de afaceri și reprezentanți ai societății civile, pentru a genera proiecte care să propulsioneze dezvoltarea culturii de securitate și a celei organizaționale pentru bunăstarea și securitatea cetățenilor din regiune și din Europa.

Ministerul Apărării pe parcursul anului 2023 au fost organizate 4 reuniuni, consultări, instruiri comune cu sectorul asociativ și societatea civilă, la care au participat 30 de persoane (5 B și 25 F). La fel a fost organizată o vizită de studiu (6B și 5F) la Centrul Nordic pentru integrarea dimensiunii de gen în cadrul operațiilor militare din Suedia pentru preluarea celor mai bune practici din domeniul respectiv. Serviciul Vamal a organizat 11 activități de instruire cu societatea civilă și organizaţiile internaţionale.

În perioada 23 – 27 octombrie 2023, Ministerul Afacerilor Interne a organizat în cadrul Institutului de Administrație Publică al Universității de Stat din Moldova 1 curs în domeniul implementării, monitorizării și evaluării documentelor de politici publice, în contextul Programului naţional de implementare a Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind femeile, pacea și

securitatea pentru anii 2023-2027. La cursul de instruire au participat 15 angajaţi (14F/1B) din cadrul entităţilor naţionale implementatoare a Programului menţionat.

În perioada 02 – 03 noiembrie 2023 Ministerul Muncii şi Protecţiei Sociale a organizat şi desfăşurat cursul de instruire cu genericul „Gender mainstreaming, evaluarea impactului de gen și bugetarea sensibilă la gen”, pentru membrii Grupurilor coordonatoare în domeniul gender din cadrul autorităților publice.

În contextul campaniei Ziua Denimului (Denim Day) 30 de angajați ai Poliției (9 femei, 21 bărbați) și-au sporit abilitățile și cunoștințele privind prevenirea și combaterea infracțiunilor sexuale, hărțuirii sexuale la locul de muncă și violenței bazate pe gen în cadrul unei serii de traininguri. organizat în perioada 26-28 aprilie 2023 de Academia „Ștefan cel Mare” a MAI. În cadrul Campaniei de 16 Zile de Activism împotriva Violenței de Gen, 155 de persoane (83 femei, 32 bărbați, 7 fete, 33 băieți) au fost sensibilizate cu privire la violența împotriva femeilor și fetelor, ca urmare a participării la o serie de 5 activități informative organizate.

În anul 2023 au fost incluse subiecte de instruire în programul de formare profesională a Academiei „Ștefan cel Mare”, inclusiv subiecte legate de dimensiunea de gen şi a Agendei „Femeia, pacea şi securitatea”, precum și în curriculum-ul universitar al disciplinei Protecția Juridică a Drepturilor Omului, pentru anul I de studii a Facultății drept, administrație, ordine și securitate publică. A fost publicat 1 material didactic cu genericul - Discriminarea și asigurarea egalității de gen. Note de curs. Modulul de instruire managerială, Chișinău: Departamentul Editorial-Poligrafic al Academiei „Ștefan cel Mare”, 2023, autor Creangă Liliana, ISBN 078-9975-135-67-2.

Subsidiar, menționăm că de către Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” au fost revizuite curriculum-urile/programele de studii prin includerea modulelor/subiectelor relevante privind egalitatea de gen la toate ciclurile de studii superioare și la toate cursurile organizate de către instituție. La fel, în cadrul pregătirii efectivului predestinat pentru participare în misiuni și operații internaționale de menținere a păcii este inclus și un modul privind perspectivele de gen în cadrul operaţiilor și misiunile de menținere a păcii.

Centrul Naţional Anticorupţie a inclus în Planul de dezvoltare profesională continuă a angajaților CNA pentru anul 2023 cursul de instruire privind încadrarea aspectelor de nediscriminare și egalitate de gen în activitatea Centrului, inclusiv subiectele privind hărțuirea la locul de muncă, investigarea cazurilor de discriminare, hărțuire sexuală și morală, egalitatea de gen și nediscriminare la locul de muncă.

În vederea asigurării în mod echitabil a oportunităților pentru femei și bărbații privind concilierea vieții profesionale cu cea de familie, relatăm că în cadrul Inspectoratului naţional de securitate publică al Inspectoratului General al Poliţiei al MAI a fost amenajat un vestiar pentru femei şi o cameră pentru copii, dotată cu tot echipamentul necesar pentru a asigura confortul și necesitățile copiilor, inclusiv un dormitor pentru odihnă și spațiu pentru diverse activități.

Serviciul de Protecție și Pază de Stat pe parcursul lunii mai 2023, a organizat 4 ateliere de lucru cu soțiile angajaților instituției în cadrul căreia au fost abordate subiecte referitoare la barierele femeilor în sectorul de securitate și apărare. Totodată, au fost identificate soluții privind asigurarea egalității de gen în sectorul de securitate și apărare prin reducerea stereotipurilor legate de rolul femeilor în sectorul de securitate, creșterea posibilităților pentru femeile și bărbații din acest sector de a îmbina viața profesională cu cea familială, sporirea participării femeilor în procesul de consolidare a păcii în cadrul misiunilor de menținere a păcii.

În vederea încurajării bărbaților din sectorul de securitate și apărare pentru participarea mai activă în educația copiilor, la 01 iunie 2023 de *Ziua Internațională a Copilului*, au fost totalizate rezultatele concursului tematic de desen pentru copiii angajaților Serviciului Vamal, cu genericul *„Moldova pentru Pace”* și a fost efectuată o excursie la postul vamal Aeroportul Internațional Chișinău.

Obiectivul nr.3. Protecția prin intermediul bunei guvernări și capabilități dezvoltate

Acest obiectiv presupune întreprinderea măsurilor speciale pentru prevenirea violenței împotriva femeilor prin urmărirea în justiție a celor care încalcă legile internaționale și sprijinirea inițiativelor femeilor în procesul de pace și rezolvare a conflictelor, precum și va sprijini și va accelera măsurile de protecție pentru femeile și fetele afectate de discriminare și inechități în sistemul de securitate și apărare, instruirea personalului pentru a oferi un răspuns consolidat, precum și pentru a contribui la protecția victimelor prin măsuri apropriate și specifice acestora.

Pentru dezvoltarea capacităților instituționale funcționarii publici din cadrul Biroului politici pentru reintegrare a Cancelariei de Stat au beneficiat de traning-ul „Integrarea dimensiunii de gen în politicile publice și documentele de planificare strategică”, ce a avut loc în perioada 22 și 29 noiembrie 2023 în incinta Cancelariei de Stat, organizat prin intermediul Programului UE „EU4Gender Equality Reform Helpdesk Project”.

În scopul asigurării dezvoltării abilităţilor şi capacităţilor angajaţilor în domeniile prevenirii discriminării, hărțuirii sexuale, inclusiv a violenței în bază de gen, menționăm că în cadrul Planului cursurilor de formare continuă pentru anul de studiu 2023-2024, al Academiei „Ştefan cel Mare” a MAI, au fost incluse 6 module cu genericul *„Egalitatea de gen și prevenirea discriminării”*, *„Violenţa în familie”, „Comunicarea în activitatea profesională”*, având subiecte de studiu prevenirea discriminării, hărțuirii sexuale, inclusiv a violenței în bază de gen pentru persoanele responsabile de domeniul respectiv din cadrul MAI. Totodată, tematica „*Egalitatea de gen în sectorul de securitate frontalieră. Prevenirea şi combaterea violenţei în bază de gen, discriminării şi hărţuirii sexuale*” este inclusă anual în Planul de instruire a funcţionarilor vamali. Tematica *Prevenirea şi combaterea violenţei în bază de gen, discriminării şi hărţuirii sexuale* este inclusă în Cursul de instruire la distanță „Egalitatea de gen în sectorul de securitate frontalieră”, pe platforma e-Learning a Serviciului Vamal.

În scopul realizării acțiunii, Serviciul de Informaţii şi Securitate a inclus în Planul de studii pentru anul academic 2023/2024, instruirea tematică: *„Drepturile profesionale ale femeilor în sectorul de securitate”*, având ca scop familiarizarea și informarea ofițerilor Serviciului privind măsurile de prevenire a discriminării, hărțuirii sexuale, inclusiv a violenței în bază de gen, protejarea drepturilor femeilor, asigurarea securității fizice și a sănătății, respectarea caracterului civil și umanitar.

În perspectiva consolidării procedurilor de recrutare procedurilor de recrutare și promovare din perspectiva nondiscriminării în cadrul MAI procedurile de recrutare și promovare au fost stipulate în Hotărârea Guvernului 460/2017 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 288/2016 privind funcţionarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne şi sunt aliniate la cerințele stipulate în Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalităţii la toate etapele procesului de angajare cât și promovare la funcție de conducere a femeilor.

Ministerul Apărării, începând cu luna noiembrie 2023, împreună cu partenerii NATO din cadrul Inițiativei de Consolidare a Capacităților de Apărare (DCBI) a fost inițiată o campanie de recrutare și menținere a resurselor umane în cadrul Armatei Naționale. Astfel, cu suportul partenerilor externi va fi revizuit cadrul normativ, elaborat un studiu pe problema data, organizată instruirea recrutorilor, precum și elaborarea și publicarea diferitor materiale.

În cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat procedurile de recrutare și promovare din perspectiva nondiscriminării sunt aliniate la cerințele stipulate în Legea nr. 121 din 25.05.2012 cu privire la asigurarea egalității la toate etapele procesului de angajare cât și promovare la funcție de conducere a femeilor.

În cadrul Serviciului Vamal recrutarea are loc în baza Legii cu privire la Serviciul Vamal nr. 302/2017 și Regulamentului „Cu privire la ocuparea funcției publice prin concurs”, aprobat de către Ministerul Finanțelor conform Ordinului nr. 241-p din 21.06.2018. Promovarea se face în baza „Ghidului de motivare a angajaților Serviciului Vamal” aprobat prin Ordinul nr. 266-p din 26.03.2019.

Crearea condițiilor rezonabile pentru femei, fete, tinere, familii cu copii pentru asigurarea accesului la informații utile privind plasarea în câmpul muncii, asistența medicală, asistența psihologică, asistența juridică, etc., se menţionează că cu suportul partenerilor de dezvoltare, organizațiilor necomerciale, autorităților locale și a întregii societăți, Ministerul Muncii şi Protecţiei Sociale a organizat locuri de cazare, inclusiv centre de plasament pentru persoanele refugiate. La 11.12.2023 pe teritoriul Republicii Moldova erau înregistrați – 6968 cetățeni ai Ucrainei, dintre care: cu drept de ședere permanentă – 3349; cu drept de ședere provizorie – 3619. Conform site-ului oficial care înregistrează persoanele de protecție temporară https://dopomoga.gov.md/protectie-temporara din 01 martie până la 14.12.23 au fost înregistrați 33,473 utilizatori unici.

Începând cu luna februarie a anului 2022 și până în prezent, au fost înființate 137 de Centre de Plasament Temporar pentru Refugiați, cu o capacitate totală de aproximativ 11,050 de locuri. La data de 11.12.2023 în Republica Moldova erau active 44 de Centre, cu o capacitate totală de 2,809 de locuri, rata de ocupare fiind de aproximativ 82,81%. Din numărul total de refugiați care

sunt cazați în CPTR: 61% reprezintă femeile, iar 39% bărbați. În ceea ce privește vârsta, 40% sunt copii, 44% sunt adulți cu vârsta între 19 - 65 ani, iar 16% sunt persoane cu vârsta peste 64 ani. De asemenea, majoritatea refugiaților se identifică ca ucraineni (84.48%), urmați de romi ucraineni (14.96%) ruși (0,17) și alte naționalități (0,40%).
Obiectivele Centrului sunt: asigurarea condițiilor de plasament și a protecției necesare în conformitate cu nevoile şi particularitățile beneficiarilor; oferirea suportului social și psihologic necesar pentru depășirea situației de criză și/sau referirea către alte instituții în acest sens; consilierea informațională a persoanelor strămutate de pe teritoriul altor state, în vederea facilitării integrării și incluziunii sociale a acestora, inclusiv privind solicitarea protecției temporare, conform Hotărârii Guvernului nr. 21/2023; încurajarea participării beneficiarilor la viața socială, programe educaționale, activități culturale, de agrement; sprijinul și orientarea beneficiarilor pentru angajarea în câmpul muncii.

Ministerul a elaborat un nou Regulament îmbunătățit de funcționare a Centrului de plasament temporar pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state, normele de personal și mecanismul de finanțare prin Ordinul nr. 182 din 20 decembrie 2023. Subsidiar, la moment în cadrul MMPS a fost elaborat Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului Social Centrul de plasament temporar pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state și a Standardelor minime de calitate, care după avizarea repetată urmează să fie promovat. Totodată Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, în anul 2023 a înregistrat 844 persoane refugiate, aflate în căutarea unui loc de muncă, 129 persoane (15,28%) erau deținători de statut de protecție temporară. Au fost angajate 237 din numărul celor înregistrați, 76 persoane (32,06%), deținători ai statutului de protecție temporară.

La sfârșitul anului 2023, 454 (53,79%) persoane refugiate se aflau în așteptarea ocupării unui loc de muncă.
Agenți economici care s-au declarat disponibili să angajeze refugiați ucraineni – 172 cu 1378 locuri de muncă vacante.
Totodată, ANOFM a primit notificări de la agenții economici despre angajarea a 341 cetățeni din Ucraina dintre care 200 femei și 141 bărbați.

Conform datelor UNHCR, în 2023, 1028 de femei au primit servicii prin parteneriatul UNHCR cu Casa Marioarei, ce au inclus managementul de caz, sănătatea mintală și sprijinul psihosocial, asistența juridică, asistența medicală, consilierea de bază și referiri către alte servicii și asistență în Chișinău, Fălești, Ungheni și Căușeni. Există 41396 de refugiați înscriși în programul de numerar al UNHCR. Dintre acestea, 26563 sunt femei și fete.

În 2022/2023 UNHCR, împreună cu partenerii, a desfășurat 72 de instruiri și ateliere (online și în persoană) pentru 2074 de lucrători din prima linie, personal din ONG-uri naționale și internaționale, furnizori de servicii și personal guvernamental.

Subiectele abordate în timpul instruirilor includ Concepte de bază privind violența în bază de gen, Dezvăluirea în siguranță a violenței în bază de gen, Atenuarea riscului violenței în bază de gen, Monitorizarea și evaluarea violenței în bază de gen, violența în bază de gen și sănătate, violența în bază de gen și sănătate mintală și sprijin psihosocial (MHPSS), colaborarea cu persoane care se angajează în vânzare și schimb sexului în medii umanitare, violența în bază de gen și raportare obligatorie. Prin partenerii Congresul

Național pentru Ucraineni (NCUM), Tarna Rom și Centrul de Caritate pentru Refugiați (CCR), aproximativ 2126 femei refugiate din Ucraina au participat la activități de abilitare economică, inclusiv consiliere pentru angajare, servicii legate de angajare și cursuri profesionale.

Prin parteneriatul UNHCR cu Casa Marioarei, 2999 de femei au participat la activități de coexistență pașnică și de abilitare care contribuie la reducerea riscurilor de VBG și la promovarea integrării locale a femeilor, precum și a accesului la piața muncii.

În vederea acordării de suport pentru acțiuni coordonate dintre actorii guvernamentali și neguvernamentali care se implică în acțiuni cu scop umanitar se relatează că elaborat Conceptul Strategiei de consolidare/reorganizare a Centrelor de plasament pentru refugiați concepută pentru a asigura protecția drepturilor refugiaților. Scopul de bază al Strategiei este reintegrarea persoanelor refugiate în comunitate, oferirea unui suport material pentru o perioadă de 6 luni beneficiarilor centrelor care vor accepta să ducă un mod de viață independent în comunitate și facilitarea identificării unui loc de muncă. Beneficiarii care vor beneficia de prelungirea plasamentului în cadrul Centrelor de plasament temporar pentru refugiați sunt: femeile însărcinate, familiile monoparentale, persoanele cu dizabilități, persoanelor cu boli cronice și persoanele în vârstă.

Concomitent, în colaborare cu partenerii de dezvoltare, Ministerul Muncii și Protecției Sociale a dat start Campaniei de informare, menită să ofere informații corecte, obiective și actualizate beneficiarilor refugiați, managerilor și administratorilor Centrelor, cu privire la procesul de consolidare/reorganizare a Centrelor. În scopul accesibilității informațiilor pentru beneficiarii din cadrul Centrelor de plasament temporar pentru refugiați, împreună cu partenerii a fost elaborat un pliant care include informații despre Strategia de consolidare/reorganizare a Centrelor de plasament temporar pentru refugiați. Totodată beneficiarii pot solicita mai multe informații despre serviciile și sprijinul disponibil la Linia Verde 0800 800 11.

Conform Strategiei de consolidare/reorganizare a Centrelor de plasament temporar pentru refugiați principalele opțiuni de relocare disponibile beneficiarilor sunt: înscrierea într-un program de asistență pentru închiriere sau mutarea într-un alt Centru, sau, în dependență de situație pot fi prezente și alte soluții. Se pune accent deosebit pe asigurarea faptului că beneficiarii cu nevoi specifice sau care sunt expuși unui risc deosebit din centrele care urmează să fie închise sunt identificați și sprijiniți în găsirea de soluții alternative adecvate de adăpost, în coordonare cu alți actori de protecție și adăpost.

Totodată, conform Hotărârii de Guvern nr. 21/2023 privind acordarea protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina unii beneficiari pot fi eligibili pentru Serviciul social de sprijin pentru familiile cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 889/2013. Serviciul este orientat spre familiile cu copii, pentru a preveni şi/sau a depăși situațiile de risc în vederea asigurării creșterii şi educației copilului în mediul familial. Beneficiari ai sprijinului familial primar sunt toate familiile cu copii din comunitate care au nevoie de suport. Beneficiari ai sprijinului familial secundar sânt familiile cu copii în situații de risc şi/sau familiile ai căror copii se află în proces de reintegrare, precum și familiile cu copii în risc de separare.

În contextual celor expuse supra, menționăm Ministerul Muncii și Protecției Sociale identifică și implementează toate măsurile necesare pentru protecția drepturilor persoanelor refugiate și integrarea acestora în comunitate.

Obiectivul nr.4. Reabilitarea persoanelor afectate prin măsuri eficiente, sustenabile și inteligente *presupune luarea în considerare a nevoilor particulare ale femeilor și fetelor și implementarea unor măsuri axate pe acomodare, în scopul asigurării șanselor egale de activitate pentru femei și bărbați.*

Implementarea acestui obiectiv pune accent pe reabilitarea victimelor, creșterea rezilienței, îmbunătățirea comunicării interne și externe, asigurarea unui parteneriat eficient cu toți actorii interesați, pentru realizarea actului de justiție.

Pentru asigurarea unor servicii de reabilitare psihologică a persoanelor afectate din cadrul sectorului de securitate și apărare pe parcursul anului 2023 de către Ministerul Afacerilor Interne au fost desfășurate următoarele activități:

1. Diagnoze instituționale desfășurate – 108;
2. Rapoarte elaborate și aprobate – 108;
3. Număr de consilieri realizate – 14266 proceduri;
4. Minim 50% din personal consiliat – 9993 angajați - (cifra include angajații tranferați/concediați/);
5. Statistica angajaților cu simptom „arderea profesională” realizată anual – 2178 angajați.

În cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat există un birou de consiliere psihologică în care activează un psiholog specialist. Toți angajații, atât femei cât și bărbați, precum și familiile acestora, pot beneficia gratuit de serviciile acestuia, inclusiv în caz de necesitate de reabilitare psihologică.

Obiectivul nr.5. Sprijin umanitar pentru femeile și fetele care provin din zonele de conflict și postconflict *implică o abordare sensibilă la gen pentru femeile, fetele și femeile cu copii care provin din zonele de conflict sau război și trebuie să beneficieze de asistență umanitară imediată. Persoanele admise în scop umanitar sau cele strămutate intern au acces la servicii de securitate și siguranță.*

În cadrul Academiei „Ştefan cel Mare” a MAI au fost elaborate module/subiecte de instruire în domeniul Violenţei sexuale şi Violenţei în familie şi au fost încadrate în Planul unic de formare continuă pentru anul de studii 2023-2024.

Celelalte activități urmează a fi inițiate şi realizate începînd cu anul de implementare 2024, conform planificării şi termenilor de realizare stabiliţi.

Obiectivul nr.6. Comunicarea și raportarea

Acest obiectiv vine să îmbunătățească procedurile de asigurare a transparenței printr-o comunicare eficientă și prin includerea cerințelor minime privind discursurile, consultările și intervențiile sectoriale ce țin de domeniul de securitate și apărare.

În scopul îmbunătățirii procedurilor de asigurare a transparenței, precum și eficientizării comunicării au fost realizate următoarele acțiuni:

Crearea pe pagina oficială a MAI a platformei informaționale dedicată activităților Agendei femeile, pacea și securitatea.

La 14 decembrie 2023 a fost desfășurat atelierul de lucru în care a fost prezentat și analiyat proiectul Concepției de comunicare strategică privind promovarea politicilor Agendei Femeile, Pacea și Securitatea (STRATCOM), la care au participat reprezentanții PISA, UN Women și angajații responsabili de domeniul de comunicare din cadrul subdiviziunilor MAI.

În anul 2023 Republica Moldova a obținut statutul de membru al Rețelei Globale a Punctelor Focale de Contact în domeniul femeile, pacea și securitatea, iar la 21 septembrie 2023 în cadrul Conferinței online cu genericul "Avansarea adaptabilității și evoluției Agendei femeile, pacea și securitatea ca cadru pentru implementarea schimbării politicii", desfăşurat în orașul New York (SUA), găzduit de către co-președinții Rețelei Globale a Punctelor Focale de Contact privind femeile, pacea și securitatea în parteneriat cu membrii troica Africa de Sud, Elveția și UN Women, pe marginea celei de-a 78 sesiuni a Adunării Generale a Națiunilor Unite a participat secretara de stat a Ministerului Afacerilor Interne, în calitate de punct focal național.

În perioada 07 - 09.11.2023, 4 angajaţi din cadrul MAI (2F/2B) au participat la Conferință internațională desfăşurată la Bucureşti (România) dedicată Rețelei Punctelor Focale de Contact în domeniul Femeile, Pacea și Securitatea cu genericul „Promovarea adaptabilității și a evoluției domeniului Femeile, Pacea și Securitatea drept cadru de implementare a schimbărilor în materie de politici".

O funcționară din cadrul Centrului de Instruire al Serviciului Vamal, responsabilă de coordonarea implementării Programului Național de implementare a Rezoluției 1325, este membră a Platformei virtuale privind egalitatea de gen și diversitatea în sistemul vamal a Organizației Mondiale a Vămilor (OMV), a Grupului Virtual în domeniul egalității de gen a OMV și a Platformei OSCE pentru egalitatea de gen în sectorul managementul și securitatea frontierei.

În concluzie, pe parcursul anului 2023 gradul de realizare/realizare parţială a Planului de realizarea Programului național de implementare a Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind femeile, pacea și securitatea pentru anii 2023-2027, este de 43,3% (5 acțiuni realizate şi 37 - în proces de realizare). Dintre care rata de realizare pentru 2023 reprezintă 63%.

IV. Raportul de progres tabelar cu privire la realizarea Programului național de implementare a Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind femeile, pacea și securitatea pentru anii 2023-2027, pentru anul 2023

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile și Parteneri	Progres
OBIECTIVUL GENERAL 1. CREȘTEREA NIVELULUI DE PARTICIPARE ȘI REPREZENTARE A FEMEILOR ÎN SECTORUL DE SECURITATE ȘI APĂRARE						
Obiectivul specific nr. 1. Îmbinarea politicilor interne și externe pentru promovarea Agendei „Femeia, pacea și securitatea”						
1.1. Desfășurarea de seminare, reuniuni, ședințe și instruiri, campanii de informarecu privire la aprobarea Programului național și a Planului de acțiuni aferent pentru perioada 2023-2027	Cel puțin câte o instruire în fiecare instituție din sectorul de securitate și apărare desfășurată; personal informat sau/și instruit; Informări de presă realizate	2023-64,5	Partenerii de dezvoltare	Trimestrul II 2023	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Apărării; Centrul Național Anticorupție; Ministerul Educației și Cercetării; Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Serviciul Vamal; Serviciul de Protecție și Pază de Stat; Ministerul Justiției (Administrația Națională a Penitenciarelor); Serviciul de Informații și Securitate; alte autorități interesate Parteneri de dezvoltare; organizațiile societății civile	**Realizat** Pe parcursul anului 2023 în cadrul instituțiilor implementatoare au fost desfășurate seminare, reuniuni, ședințe și instruiri, în scopul promovării Agendei Femeile Pacea și Securitatea. Totodată, de către Ministerul Afacerilor Interne, în calitate de instituție de coordonare a Programului de comun cu PISA și UN Women au desfășurat la nivel regional 2 activități de promovare a Agendei și au participat la 1 emisiune televizată
1.2. Organizarea Conferinței tematice privind lansarea și punerea în aplicare a Programului național și a Planului de acțiuni aferent pentru accentuarea importanței implementării Rezoluției	Cel puțin o conferință tematică pentru toate autoritățile și instituțiile implementatoare organizată; angajamentul instituțional de	2023-25,4	Partenerii de dezvoltare	Trimestrul II 2023	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Apărării; Centrul Național Anticorupție; Ministerul Educației și Cercetării; Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Afacerilor Externe și	**Realizat** La 11 decembrie 2023, Ministerul Afacerilor Interne cu suportul financiar al Suediei și în parteneriat cu UN Women a organizat Conferința de nivel înalt *„Femeile, Pacea și Securitatea – parteneriate comune pentru reziliență”.* Scopul evenimentului a fost consolidarea angajamentului instituțional, precum și

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile și Parteneri	Progres
1325	implementare consolidat				Integrării Europene; Serviciul Vamal; Serviciul de Protecție și Pază de Stat; Ministerul Justiției (Administrația Națională a Penitenciarelor); Serviciul de Informații și Securitate; alte autorități interesate Parteneri de dezvoltare; organizațiile societății civile	sprijinului parteneriatelor pentru recunoașterea femeilor ca actori critici în promovarea durabilă a proceselor de pace, a construcției păcii și a securității. La Conferință au participat 70 de persoane (51 de femei și 19 bărbați) reprezentanți ai instituțiilor implementatoare a Programului național de implementare a Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind femeile, pacea și securitatea pentru anii 2023-2027", parteneri de dezvoltare, reprezentanți ai mediului academic și ai societății civile. https://mai.gov.md/ro/node/8383
1.3. Promovarea în mass-media, inclusiv în mediul online a materialelor privind încadrarea femeilor în funcții de conducere/posturi/specialități ocupate, precum și rolul asumatde femei în diferite operațiuni	Număr sporit de comunicate, publicații sau informări de presă; Leadership în rândul femeilor promovat;femeile din sistemul de apărare și securitate implicate în societate și influența acestora asupra mediului specific de activitate în vederea creșterii eficienții instituției evaluată	În limita mijloacelor alocate	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	2027	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Apărării; Ministerul Justiției (Administrația Națională a Penitenciarelor) Asociațiile femeilor din sectorul de securitate și apărare; autoritățile administrației publice locale	**În proces de realizare** *Ministerul Afacerilor Interne* Pe parcursul anului 2023 au fost emise și plasate pe pagina oficială a MAI, instituțiilor din subordine, precum și pe diverse site-și rețele de socializare, 14 comunicate și informări de presă privind rolul femeilor în sistemul de securitate și apărare, precum și numărul de femei în funcții de conducere din cadrul MAI *Ministerul Apărării* Pe parcursul anului 2023 au fost realizate peste 50 de postări pe paginile sociale ale Ministerului Apărării de pe Facebook, tik-tok, instagram. La fel au avut loc peste 20 de materiale în emisiunea InfoArmat și pe paginile revistei „Oastea Moldovei". Totodată, 10 militari femei au participat la diferite emisiuni televizate dedicate femeilor din cadrul Armatei Naționale care s-au remarcat pe parcursul serviciului militar. (de ex. la emisiunea "Acasă", Mega T, la Moldova

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile şi Parteneri	Progres
1.12. Creșterea nivelului de participare și implicare a femeilor în activități specifice sectorului de securitate și apărare, la toate nivelurile și întoate domeniile de specialitate	Rata femeilor promovate în poziții decizionale crescută cu minimum 4 puncte procentuale, până în anul 2027; Număr sporit de femeiimplicate în proces decizional de soluționare a conflictelor sau/și misiuni de menținere a păcii	În limita mijloacelor alocate	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Trimestrul I 2027	Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Interne; Serviciul de Informații și Securitate Parteneri de dezvoltare; organizațiile societății civile	**În proces de realizare** *Ministerul Afacerilor Interne* Rata femeilor în cadrul instituției constituie 26,4 %. Din numărul total de funcții de conducere de nivel decizional, 14,11% sunt ocupate de către femei. *Serviciul de Protecție și Pază de Stat* Rata femeilor în cadrul instituției constituie 10%. Din numărul total de funcții de conducere de nivel decizional, 2% sunt ocupate de către femei. *Ministerul Apărării* În cadrul Armatei Naționale în funcții de conducere sunt 29,5% femei, inclusiv 2% in funcție de conducere la nivel decizional. *Serviciul de Informații și Securitate* Rata femeilor în cadrul instituției constituie 35%; Din numărul total de funcții de conducere de nivel decizional, 2,1% sunt ocupate de către femei. *Administrația Națională a Penitenciarelor* Rata femeilor în cadrul instituției constituie 37,12%; Din numărul total de funcții de conducere, 5,77% sunt ocupate de către femei. *Serviciul Vamal* Rata femeilor în cadrul instituției constituie 33 %. Din numărul total de funcții de conducere, 4% sunt ocupate de către femei. *Centrul Național Anticorupție* Rata femeilor în cadrul instituției constituie 30 %. Din numărul total de funcții de conducere, 28% sunt ocupate de către femei. *Ministerul Apărării* Pe parcursul a anului 2023, 3 femei au participat în misiuni de menținere a păcii (2 în Sudanul de Sud și 1 în Republica Centrafricană).

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile și Parteneri	Progres
1.13. Elaborarea și implementarea unor programe de conciliere a vieții profesionale și familiale, programe de mentorat și de altă natură specifice inclusiv sectorului de securitate și apărare	Cadrul normativ și instituțional elaborat prin crearea noilor oportunități; Noi programe și oportunități identificate sau/și implementate	2024-40,0 2025-40,0 2026-40,0 Total: 120,0	Partenerii de dezvoltare	Trimestrul I 2026	Ministerul Apărării; Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Afacerilor Interne Ambasada Suediei în Moldova UN Women Moldova	**În proces de realizare** *Ministerul Muncii și Protecției Sociale* A fost întreprins un șir de acțiuni pentru susținerea familiilor cu copii, asigurarea echilibrului dintre viața privată și cea profesională, care, totodată, consolidează și reziliența demografică a țării. 1) În vederea asigurării reconcilierii vieții profesionale cu cea de familie, a fost oferit dreptul angajatorilor să creeze servicii alternative de îngrijire a copiilor cu vârsta de până la 3 ani pentru salariați (Legea nr. 46/2022). 2) Prin Legea nr. 367/2022 cu privire la serviciile alternative de îngrijire a copilului a fost dezvoltat cadrul normativ privind cele trei tipuri de servicii alternative pentru îngrijirea copiilor de până la 3 ani: a) servicii organizate de angajator la locul de muncă; b) servicii oferite de îngrijitor/îngrijitoare de copii calificat/ă la domiciliul/reședința acesteia pentru un număr limitat de copii; c) servicii oferite de îngrijitor/ îngrijitoare de copii calificat/ă la domiciliul/reședința copilului. 3) Pentru asigurarea implementării cadrului legal, a fost aprobat Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționare serviciilor alternative de îngrijire a copiilor (HG nr. 572/2023).

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile şi Parteneri	Progres
1.14. Creșterea capacităților profesionale prin instruire și transfer decunoștințe și experiență pentru femei/femei negociatoare, femei și bărbați în cadrul echipelor mixte/ multidisciplinare pentru soluționarea conflictelor la toate etapele sale	Curs de instruire specializat instituit (elaborat și aprobat); cel puțin 50 de femei instruite și implicate în soluționarea conflictelor; noi capacități însușite prin instruire și educație; scenarii de acțiuni cu implicarea femeilor din sectorul de securitate și apărare elaborate	2024-64,8 2025-64,8 2026-64,8 2027-64,8 Total: 259,2	Partenerii de dezvoltare	Trimestrul III 2027	Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Interne; Centrul Național Anticorupție; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Cancelaria de Stat (Biroul politici de reintegrare) Parteneri de dezvoltare; organizațiile societății civile	**În proces de realizare** La 14.12.2023 a fost organizată și desfășurată de UN Women masa rotundă cu subiectul „Rolul organizațiilor de femei și a societății civile în supravegherea democratică a sectorului de securitate și prevenire conflictelor”, la care au participat 12 angajate. În perioada 02-03.11.2023 a fost desfășurată Tabăra de toamnă „Abordarea securității umane în politicile de securitate”, organizată de Platforma pentru Inițiative de Securitate și Apărare, la care au participat 15 persoane. Totodată, la 15 ianuarie 2024 de către AO Institutul pentru Democrație și Dezvoltare a desfășurat atelierul de lucru cu genericul *„Abilități soft pentru consolidarea păcii, menținerea păcii, construirea păcii și impunerea păcii. Negocierea și încheierea păcii (gândire critică, lucru în echipă, abilități de comunicare)”.* În total din cadrul instituțiilor naționale de aplicare a legii au participat circa 15 femei. <u>*Cancelaria de Stat (Biroul politici de reintegrare)*</u> Pe parcursul anului 2023, reprezentanții Biroului au fost antrenați în cadrul instruirilor menite să sporească abilitățile profesionale pe dimensiunea soluționării conflictelor. În perioada **30.10-02.11.2023** 2 funcționari au participat la Forumul „Geneva Peace Week 2023. Building Trust. Building Peace: An Agenda for the Future”, organizator Centrul de la Geneva pentru Politici de Securitate

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile şi Parteneri	Progres
1.15. Implicarea femeilor din localitățile din zona de securitate în activități organizate încomun cu donatorii externi în vederea consolidării capacităților de asigurare a păcii și securității	Noi capacități dezvoltate în rândurile autorităților administrației publice locale și alecomunităților defemei	2024-55,2 2025-55,2 Total: 110,4	Partenerii de dezvoltare	Trimestrul IV 2025	Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Interne Parteneri de dezvoltare; organizațiile societății civile; autoritățile administrației publice locale	**În proces de realizare** *Ministerul Afacerilor Interne* La 29.12.2023 șeful Inspectoratului General pentru Migraţie (IGM) a participat la emisiunea difuzată de către postul de televiziune ELITA TV, în cadrul căreia a fost împărtășită experiența mai multor femei din Rezina, în vederea incluziunii femeilor din Ucraina în această localitate. În cadrul emisiunii a fost explicat mecanismul de acordare a protecției temporare care este aplicat în RM începând cu 01.03.2023, oportunitățile și drepturile pe care le oferă beneficiarilor această formă de protecție. La fel, a f**ost** menționat despre activitatea celor 6 Oficii teritoriale de înregistrare a străinilor din subordinea IGM amplasate pe linia administrativă, care prestează servicii de acordare a protecției temporare și toate persoanele din stânga și dreapta Nistrului beneficiază în mod egal de acest drept.
Obiectivul specific nr. 2. Asigurarea egalității de gen prin aplicarea perspectivei holistice de încurajare a femeilor să participe activ în sectorul desecuritate și apărare						
2.5. Consultarea asociațiilor profesionale din sectorul de securitate și apărare în procesul de elaborare, adaptare și promovare a documentelor de politici și acte normative sectoriale	Număr sporit al documentelor avizate; set de recomandări formulate; relații de colaborare eficiente între asociații și instituțiile din	În limita mijloacelor alocate	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Trimestrul IV 2027	Asociațiile profesionale pentru promovarea femeilor din sectorul de securitate și apărare; Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Apărării Organizațiile societății civile	**În proces de realizare** *Ministerul Afacerilor Interne* Pe parcursul anului 2023 Asociația Femeilor din Poliție a avizat proiectul Programului național de implementare a Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind femeile, pacea și securitatea pentru anii 2023-2027, precum și proiectul Ordinului MAI nr. 381/2023 cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al Ministerului Afacerilor Interne privind

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile și Parteneri	Progres
	sectorul de securitate și apărare dezvoltate					realizarea Programului național de implementare a Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind femeile, pacea și securitatea pentru anii 2023-2027
2.6. Desfășurarea campaniilor de informare și comunicare pentru sporirea vizibilității femeilor din sectorul de securitate și apărareși accesul la noi oportunități	Cel puțin o campanie anuală organizată și desfășurată; Număr sporit de vizitatori unici și numărul de accesări ale articolelor postate	În limita mijloacelor alocate	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Trimestrul I 2027	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Apărării; Centrul Național Anticorupție; Serviciul de Protecție și Pază de Stat; Ministerul Justiției (Administrația Națională a Penitenciarelor); Serviciul de Informații și Securitate Parteneri de dezvoltare; organizațiile societății civile	**În proces de realizare** *Ministerul Afacerilor Interne* În cadrul Campaniei de 16 Zile de Activism împotriva Violenței de Gen, 155 de persoane (83 femei, 32 bărbați, 7 fete, 33 băieți) au fost sensibilizate cu privire la violența împotriva femeilor și fetelor, ca urmare a participării la o serie de 5 activități informative organizate. Pe parcursul perioadei de raport a fost desfășurată o campania „Târgul de Cariere", care a avut loc la 30.11.2023, în incinta Palatului Republicii, la care au participat și angajații Poliției pentru identificarea și selectarea potențialilor candidați la ocuparea funcțiilor vacante. În cadrul evenimentului au fost oferite oportunități de cunoaștere a ofertelor de muncă a angajaților, ghidare în carieră, oportunități de dezvoltare personală și profesională, inclusiv privind avantajele carierei profesionale în domeniile feminizate și masculinizate și a depășirii acestei situații, angajații Poliției au relaționat cu candidații în vederea încurajării fetelor şi băieţilor pentru a angajare în cadrul instituției. (https://protv.md/actualitate/targ-de-cariere-organizat-la-palatul-republicii-ce-spun-cei-care-sunt-in-cautarea-unui-loc-de-munca-video---2674518.html) *Serviciul de Protecţie şi Pază de Stat* În scopul sporirii asigurării vizibilității, dar și conștientizării rolului femeilor în cadrul SPPS, la sfârșitul lunii iulie 2023, a fost

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile și Parteneri	Progres
						organizat un atelier practic de mânuire a armelor de foc pentru femeile SPPS. Evenimentul a fost mediatizat pe pagina oficială a instituției și pe pagina de facebook (http://spps.md/atelier-practic-de-manuire-a-armelor-de-foc-pentru-femeile-spps/). Cu ocazia Zilei internaționale a femeilor, la data de 8 martie 2023, la sediul SPPS a fost organizat un atelier de feminitate, cu participarea psihologului, în care femeile au abordat rolul și importanța femeii într-o societate prosperă și sănătoasă (http://spps.md/atelier-de-feminitate-cu-ocazia-zilei-de-8-martie/).
Obiectivul specific nr. 3. Participarea femeilor din sectorul de securitate și apărare în consolidarea păcii la nivel regional și internațional						
3.1. Participarea femeilor din sistemul de securitate și apărare înmisiuni și operațiuni de menținere a păcii sub egida ONU, UE sau a altor organizații internaționale	Număr sporit de femei delegate în misiuni și operațiuni de menținere a păcii; contribuția femeilor la exercitarea cu succes a misiunilor crescută	2024-100,0 2025-100,0 Total: 200,0	Partenerii de dezvoltare	Trimestrul IV 2027	Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Ministerul Afacerilor Interne Parteneri de dezvoltare; organizațiile societății civile	**În proces de realizare** Pe parcursul a anului 2023, trei femei din cadrul Ministerului Apărării au participat în misiuni de menținere a păcii (2 în Sudanul de Sud și 1 în Republica Centrafricană).

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile și Parteneri	Progres
3.2. Formarea formatorilor-femei în domeniul de securitate și apărare prin crearea și digitalizarea platformelor virtuale	Cel puțin 40 de formatori certificați; cel puțin 4 instruiri desfășurate; rețea deformatori la nivel național creată	2023-25,0 2024-25,0 2025-25,0 2026-25,0 Total: 100,0	Partenerii de dezvoltare	Trimestrul IV 2026	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Apărării; Centrul Național Anticorupție; Serviciul Vamal; Serviciul de Protecție și Pază de Stat; Ministerul Justiției (Administrația Națională a Penitenciarelor) Parteneri de dezvoltare; autoritățile administrației publice locale; organizațiile societății civile UN Women și Ambasadei Suediei în RM	**În proces de realizare** În perioada 11-27 decembrie 2023 Ministerul Afacerilor Interne a organizat în cadrul Centrului de Formare Continuă și Leadership al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din mun. Chișinău **1 curs de formare de formatori** femei în domeniul de securitate și apărare la care au participat **20 de angajate** din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării, Serviciului de Informații și Securitate, Centrului National Anticorupție, Serviciului de Protecție și Pază de Stat, precum și Administrației Naționale a Penitenciarelor (https://mai.gov.md/sites/default/files/ONU/Info%20curs%20de%20formare%20de%20formatori.pdf) În perioada 13-17 martie 2023 o angajată a Serviciului Vamal a participat la Trainingul Formare de formatori în domeniul implementării egalității de gen și diversității în vamă. În perioada 30.10.2023-10.11.2023 a fost desfășurat cursul de instruire „Formare de formatori în domeniul asigurării dimensiunii de gen”, la care au participat 15 angajate din cadrul subdiviziunilor Poliției
3.3. Consolidarea capacităților instituțiilor în domeniul gender și promovarea culturii de gen la nivel instituțional	25 de persoane instruite anual	2023-21,6 2024-21,6 2025-21,6 2026-21,6 Total: 86,4	Partenerii de dezvoltare	2026	Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Interne; Centrul Național Anticorupție; Serviciul Vamal; Serviciul de Protecție și Pază de Stat; Ministerul Justiției (Administrația Națională a Penitenciarelor); Ministerul Justiției Eu4Gender Equality	**Realizat** *Ministerul Afacerilor Interne* Pe parcursul anului 2023 au fost desfășurate **14 activități** în domeniul egalității de gen (instruiri, ateliere de lucru, webinare, traininguri, conferințe) la care au participat 741 de persoane (481B/260F). *Ministerul Apărării* Pe parcursul anului 2023 cu suportul partenerilor a fost organizată instruirea a

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile și Parteneri	Progres
					Reform Helpdes; *ONG GENDERDOC-M;* Ambasada Marii Britanii din Chișinău; Centrul Nordic pentru integrarea dimensiunii de gen în cadrul operațiilor militare din Suedia Parteneri de dezvoltare	80 de persoane în domeniul egalității de gen (30 B/50 F). *Serviciul Vamal* Pe parcursul anului au fost desfășurate **56 activități** (instruiri, ateliere de lucru, webinare, traininguri, conferințe) la care au participat **216 funcționari vamali**: **134F/82B** *Administrația Națională a Penitenciarelor* Pe parcursul anului 2023 au fost instruite 184 de persoane (114B/70F)
3.6. Integrarea respectului pentru drepturile femeilor, fetelor, femeilor cu copii în situații sensibile de conflict și post conflict, inclusiv în situații de protecție umanitară, eradicând impunitatea	Vulnerabilitățile și amenințările ce țin de violență bazată pe gen și violența sexuală reduse; Rezoluția CS ONU nr. 2467 (2019) implementată	2023-25,0 2024-25,0 2025-25,0 2026-25,0 2027-25,0 Total: 125,0	Partenerii de dezvoltare	Trimestrul IV 2027	Ministerul Sănătății; Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Muncii și Protecției Sociale Parteneri de dezvoltare; organizațiile societății civile; Congresul Autorităților Locale din Moldova	**În proces de realizare** Reprezentanții Ministerului Muncii și Protecției Sociale sunt membri la trei platforme create de către UNHCR în parteneriat cu celelalte agenții ONU (UN Women, UNFPA și OIM) instituite în vederea prevenirii și combaterii cazurilor de violență în bază de gen și traficului de persoane printre fluxul de migranți ucraineni, atenuării riscurilor și răspunsului consolidat inter-agenții, facilitării acțiunilor multisectoriale în contextul umanitar, etc. Printre activitățile realizate în acest context sunt de menționat: - deschiderea în parteneriat cu autoritățile publice locale și susținute 16 Orange Safe Spaces și echipe mobile pentru a desfășura activități de sensibilizare care vizează refugiații și comunitățile gazdă din regiunea de Nord; - diseminarea Ghidului de buzunar al UNHCR cu privire la modul în care pot fi sprijinite victimele violenței în bază de gen; - instruirea a douăzeci de tineri voluntari în vederea realizării activităților cu refugiații, comunicării eficiente în perioada de criză și sensibilizării asupra aspectelor

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile şi Parteneri	Progres
						de prevenire a violenței în bază de gen. UNFPA a sprijinit consolidarea capacităților pentru tinerii voluntari, care a fost organizată în parteneriat cu Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM). - efectuarea auditului privind siguranța împotriva violenței bazate pe gen, pentru traseul pe care îl parcurg refugiații intrând în țară și a procesului de acordare a asistenței cu scopul de a identifica riscurile cheie cu privire la violența în bază de gen. Documentul include recomandări pentru diferite sectoare și instituții implicate în proces. Auditul de siguranță a identificat că riscurile de violență în bază de gen sunt mai înalte în contextul cazării private/gazdă, al aranjamentelor private pentru transport și în facilitățile de primire și tranzit, centrele de cazare pentru refugiați La 20 iunie 2023, în cadrul evenimentului de marcare a Zilei Mondiale a Refugiatului, angajații Inspectoratul General pentru Migrațiune (IGM) a organizat un eveniment cultural cu genericul GustoHora. Scopul fiind a reducere a vulnerabilităților și amenințările în rândul locatarilor Centrului de cazare al IGM privind violența bazată pe gen. Familiile de refugiați au avut parte de o atmosferă relaxantă și deosebită. În cadrul evenimentului au participat cca 70 de persoane.

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile și Parteneri	Progres
3.7. Dezvoltarea, consolidarea și schimb de informații și expertiză pe domeniul egalității de gen, al violenței sexuale sau bazate pe gen, în contextul specific de conflict sau postconflict	Situații și date raportate sau comunicate; schimb eficient de informații și date realizat	În limita mijloacelor alocate	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Trimestrul IV 2027	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Apărării; Ministerul Muncii și Protecției Sociale Parteneri de dezvoltare	**În proces de realizare** *Ministerului Muncii și Protecției Sociale* În scopul prevenirii violenței sexuale sau bazate pe gen, în contextul specific de conflict sau post conflict au fost înființate Centre de plasament temporar pentru refugiați. La data de 11.12.2023 în Republica Moldova erau active 44 de Centre, cu o capacitate totală de 2,809 de locuri, rata de ocupare fiind de aproximativ 82,81%. Din numărul total de refugiați care sunt cazați în CPTR: 61% reprezintă femeile, iar 39% bărbați. În ceea ce privește vârsta, 40% sunt copii, 44% sunt adulți cu vârsta între 19 - 65 ani, iar 16% sunt persoane cu vârsta peste 64 ani. Subsidiar menționăm că, urmare a conflictului din Ucraina, identificarea și asistența directă a refugiaților vulnerabili la violență sexuală și alte categorii de risc, inclusiv cu participarea femeilor refugiate se realizează și prin intermediului echipelor mobile multidisciplinare instituite de către autoritățile administrației publice locale în parteneriat cu partenerii de dezvoltare, prin care se oferă refugiaților din Ucraina un pachet minim de servicii (asistență socială, asistență juridică, consiliere psihologică conform vârstei, referire către servicii specializate în caz de necesitate, consiliere informațională).

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile și Parteneri	Progres
OBIECTIVUL GENERAL 2. PREVENIREA INECHITĂȚILOR, VIOLENȚEI ȘI HĂRȚUIRII ÎN SECTORUL DE SECURITATE ȘI APĂRARE PRIN REDUCEREA RISCURILOR ȘI ELIMINAREA CONSECINȚELOR ASOCIATE DISCRIMINĂRII						
Obiectivul specific nr. 4. Reducerea barierelor și a stereotipurilor legate de rolul femeilor în sectorul de securitate și apărare						
4.1. Cultivarea și promovarea respectului pentru drepturile și rolul femeii în instituțiile din sectorul de securitate și apărare	Numărul de informări, lecții publice, discursuri, ședințe de instruire, participări la evenimente cu caracter național și internațional	În limita mijloacelor alocate	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Trimestrul IV 2027	Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Interne; Serviciul de Informații și Securitate; Serviciul Vamal; Serviciul de Protecție și Pază de Stat; Ministerul Justiției (Administrația Națională a Penitenciarelor); Centrul Național Anticorupție Parteneri de dezvoltare; organizațiile societății civile; Procuratura Generală	**În proces de realizare** *Ministerul Afacerilor Interne* 21 septembrie 2023 în orașul New York (SUA) a fost desfășurat evenimentul cu genericul "Avansarea adaptabilității și evoluției Agendei femeile, pacea și securitatea ca cadru pentru implementarea schimbării politicii", găzduit de către co-președinții Rețelei Globale a Punctelor Focale de Contact privind femeile, pacea și securitatea în parteneriat cu membrii troica Africa de Sud, Elveția și UN Women, pe marginea celei de-a 78 sesiuni a Adunării Generale a Națiunilor Unite. În acest sens, având în vedere că Republica Moldova a obținut în anul 2023 statutul de membru al Rețelei Globale a Punctelor Focale de Contact în domeniul femeile, pacea și securitatea, la evenimentul prenotat a participat (online) secretara de stat a Ministerului Afacerilor Interne. În perioada 07-09.11.2023 4 angajați din cadrul MAI (2F/2B) au participat la Conferință internațională desfășurată la București (România) dedicată Rețelei Punctelor Focale de Contact în domeniul Femeile, Pacea și Securitatea cu genericul „Promovarea adaptabilității și a evoluției domeniului Femeile, Pacea și Securitatea drept cadru de implementare a schimbărilor în materie de politici". La 11 decembrie 2023, Ministerul Afacerilor Interne a organizat Conferința de nivel înalt *„Femeile, Pacea și*

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile şi Parteneri	Progres
						Securitatea – parteneriate comune pentru rezilienţă", la care au participat 32 de persoane din cadrul instituţiilor din sectorul de Securitate şi Apărare. *Ministerul Apărării* Pe parcursul anului 2023 au fost organizate peste 20 de informări, lecții publice, discursuri, ședințe de instruire, la care au participat peste 200 de persoane (130 B și 70 F). *Serviciul de Informaţii şi Securitate* În luna noiembrie 2023, Serviciul a contribuit la desfășurarea vizitei unui grup de studenți din cadrul *Asociației Europene a Studenților în Drept*, la sediul SIS și familiarizarea lor cu activitatea și atribuțiile instituției, precum și cu activitățile realizate în asigurarea egalității de gender în rândurile ofițerilor SIS. În anul de raport, Serviciul a contribuit activ la promovarea și realizarea *Obiectivelor expuse în Rezoluția 1325 a CS al ONU*, în particular a *Obiectivului nr. 1 „Îmbinarea politicilor interne și externe pentru promovarea Agendei „Femeia, Pacea și Securitatea"*, prin participarea ofițerilor SIS de gen feminin la evenimente publice în sectorul de apărare și securitate *(conferințe, reuniuni, ședințe de lucru, ateliere de lucru, seminare)*, după cum urmează: *1) Ședința de lucru cu genericul Rezoluția 1325 a CS al ONU, cu participarea experților DCAF (Geneva Center for Security Sector Governance);* *2) Seminarul destinat angajatelor din structurile de „Intelligence" cu tematica: „Women in Intelligence", organizat de către partenerii externi, în mun. București, România;*

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile şi Parteneri	Progres
						3) Ședința de lucru în vederea realizării prevederilor Programului național de implementare a Rezoluției 1325 a CS al ONU; *4) Masa rotundă în cadrul proiectul, „Academia de Securitate 2023, Ediția 1: Securitatea Umană & Femeile, Pacea și Securitatea: viziuni și perspective";* *5) Tabăra de toamnă cu tematica „Abordarea securității umane în politice de securitate, parte a Academiei de Securitate", ediția: Securitatea umană & Femeile, Pacea, Securitatea;* *6) Ședința de lucru privind crearea unui plan de comunicare strategică (StratCom) pentru integrarea Agendei „Femeile, Pacea și Securitatea" în planurile de comunicare naționale și instituționale;* *7) Evenimentul cu subiectul „Rolul organizațiilor de femei și a societății civile în supravegherea democratică a sectorului de securitate și prevenirea conflictelor";* *8) Programul de studiu privind studierea structurilor StratCom din țările baltice, organizat de Misiunea EUPM Moldova, în Țările Baltice;* *9) Prima sesiune Train-the-trainers, pentru pregătirea viitorilor formatori în materie de combatere a traficului de substanțe radiologice și nucleare conform programului CONTACT Black-Sea", organizat de UNICRI, la Chișinău;* În total, la evenimentele enunțate au participat 65 ofițeri ai Serviciului de gen feminin. *Serviciul Vamal* Pe parcursul anului au fost desfășurate 56 activități (instruiri, ateliere de lucru, webinare, traininguri, conferințe) la care au participat 134 F din cadrul Serviciului

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile și Parteneri	Progres
						Vamal
4.2. Aplicarea principiului „Toleranță zero" față de fenomenul violenței și hărțuirii sexuale și psihologice la locul de muncă în sectorul de securitate și apărare	Numărul cazurilor identificate și raportate	În limita mijloacelor alocate	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Trimestrul IV 2027	Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Interne; Serviciul de Informații și Securitate; Serviciul Vamal; Serviciul de Protecție și Pază de Stat; Ministerul Justiției (Administrația Națională a Penitenciarelor); Centrul Național Anticorupție Procuratura Generală	**În proces de realizare** În cadrul instituțiilor de securitate și apărare, pe parcursul anului 2023, la IGP al MAI a fost înregistrată și examinată o plângere pe faptul hărțuirii la locul de muncă. Astfel, potrivit rezultatelor anchetei de serviciu nu au fost constatate careva probe pertinente sau concludente care ar confirma comiterea unor eventuale abateri disciplinare din partea pârâților. În partea ce ține de pretinsele acțiuni discriminatorii în câmpul muncii realizate în raport cu angajatul Poliției care a depus sesizarea, Grupul coordonator în domeniul gender în cadrul Poliției, a constatat inexistența unui tratament discriminator pe criteriu de sex.
4.3. Desfășurarea unei campanii de informare și comunicare pentru femeile din sectorul de securitate și apărare pentru raportarea cazurilor și acces la măsurile de protecție, inclusiv acțiuni de advocacy pentru incluziune socială pentru persoanele admise în scop umanitar (refugiați)	Activități informaționale realizate/număr de femei și bărbați participanți; un mediu prietenos și securizat pentru femeile din sistem format	2024-140,0	Partenerii de dezvoltare	Trimestrul III 2024	Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Interne; Serviciul de Informații și Securitate; Centrul Național Anticorupție; Serviciul de Protecție și Pază de Stat; Ministerul Justiției (Administrația Națională a Penitenciarelor) Parteneri de dezvoltare; organizațiile societății civile; Procuratura Generală	**În proces de realizare** Pe parcursul anului 2023, angajații din cadrul IGM al MAI au desfășurat 7 Campanii de informare privind protecția temporară a persoanelor strămutate din Ucraina. Totodată, a fost organizată o sesiune de instruire pentru operatorii Centrelor de apel de la șapte organizații non-guvernamentale și operatorii Centrului de apel al IGM. Personalul Centrelor de apel reprezintă un grup dedicat de persoane ce comunică zilnic cu potențialii beneficiari ai protecției temporare și cunosc problemele întâmpinate de aceștia în procesul de acumulare a dosarului și la preînregistrare. În perioada de referință, Serviciul de Informații și Securitate a inițiat discuții cu formatorii de opinii publice, în vederea lansării unor activități de informare și

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile și Parteneri	Progres
						comunicare pentru femeile din sectorul de securitate și apărare, raportarea cazurilor și accesul la măsurile de protecție, inclusiv acțiuni de advocacy pentru incluziune socială, pentru persoanele admise în scop umanitar (refugiați).
4.4. Sprijinirea și stimularea grupurilor coordonatoare în domeniul gender sau a subdiviziunilor competente din cadrul autorităților din sectorul de securitate și apărare să pună în aplicare inițiativele orientate spre eliminarea barierelor și a stereotipurilor în privința femeilor	Cel puțin o activitate/inițiativă per instituție, orientată spre eliminarea barierelor și stereotipilor împotriva femeilor, susținută și pusă în aplicare	2023-30,0 2024-30,0 2025-30,0 2026-30,0 2027-30,0 Total: 150,0	Partenerii de dezvoltare	Trimestrul III 2027	Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Interne; Serviciul de Informații și Securitate; Centrul Național Anticorupție; Serviciul de Protecție și Pază de Stat; Ministerul Justiției (Administrația Națională a Penitenciarelor) Parteneri de dezvoltare; organizațiile societății civile proiectul EU4Gender Equality Helpdesk	**În proces de realizare** *Ministerul Apărării* În perioada 02-03.11.2023, 1 persoană de sex masculin a participat la cursul „Training on gender mainstreaming, gender impact assessment and gender-responsive budgeting”, organizat pentru secretarii Grupului coordonator în domeniul gender. *Serviciul de Protecție și Pază de Stat* La data de 22.03.2023 a fost organizată întâlnirea dintre directorul SPPS, dl Vasile POPA și Ambasadoarea Suediei în Republica Moldova, dna Katarina FRIED, unde subiectul cheie a discuției a fost rolul femeii în sectorul de securitate și promovarea egalității de gen.
4.6. Revizuirea și adaptarea limbajului conducătorilor din sectorul de securitateși apărare pentru eradicarea mesajelorde ură sau de discriminare față defemei (adresări oficiale, jurăminte, imnuri etc.	Discursuri adaptate și prietenoase promovării rolului femeilor în sectorul de securitate și apărare; aprecieri pozitive ale factorilor de conducere realizate	În limita mijloacelor alocate	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Trimestrul I 2026	Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Interne; Serviciul de Informații și Securitate; Centrul Național Anticorupție; Serviciul de Protecție și Pază de Stat Ministerul Justiției (Administrația Națională a Penitenciarelor) Autoritățile administrației publice locale; societatea civilă;	**În proces de realizare** Pe parcursul anului 2023, în cadrul instituțiilor din sectorul de securitate și apărare nu au fost semnalate mesaje de ură sau de discriminare față de femei. Subsidiar, în perioada de raportare, în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat au fost desfășurate și organizate o activitate de formare profesională și sensibilizare a angajaților, cu genericul: Codul de Conduită al ofițerului de protecție, inclusiv pentru conducătorii subdiviziunilor SPPS, în scopul instruirii acestora referitor la importanța folosirii unui limbaj adecvat și ne discriminator și

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile și Parteneri	Progres
					partenerii dedezvoltare; Procuratura Generală	impactul negativ care poate succede.
4.7. Organizarea de reuniuni, consultări, instruiri comune cu sectorul asociativ, mediul diplomatic, societatea civilă, organizațiile internaționale pentru preluarea celor mai bune practici și experiențe	2 reuniuni anuale organizate; lista bunelor practici preluate întocmită; un mediu prietenos între bărbați și femei în sectorulde securitate și apărare creat	2023-43,2 2024-43,2 2025-43,2 2026-43,2 2027-43,2 Total: 216,0	Partenerii de dezvoltare	Trimestrul II 2027	Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Interne; Serviciul Vamal; Centrul Național Anticorupție; Serviciul de Protecție și Pază de Stat; Ministerul Justiției (Administrația Națională a Penitenciarelor) Autoritățile administrației publice locale; societatea civilă; partenerii de dezvoltare; Procuratura Generală Platforma pentru Inițiative de Securitate și Apărare, Asociația Femeilor din cadrul Armatei Naționale Centrul Nordic pentru integrarea dimensiunii de gen în cadrul operațiilor militare din Suedia	**În proces de realizare** La 14 decembrie 2023 Platforma pentru Inițiative de Securitate și Apărare cu contribuția experților ONU a organizat o masă rotundă la care a participat 33 de reprezentanți ai instituțiilor de securitate și apărare în care a reflectat asupra rolului organizațiilor de femei în monitorizarea securității și prevenirea conflictelor. sectoare. *Ministerul Afacerilor Interne* La 13 iunie 2023 MAI a organizat, ediția a II-a a platformei Women4Security care a reunit aproximativ 200 de femei lideri din Moldova și România, inclusiv deputați, ministere, primari, misiuni diplomatice, mass-media, femei de afaceri și reprezentanți ai societății civile, pentru a genera proiecte care să propulsioneze dezvoltarea culturii de securitate și a celei organizaționale pentru bunăstarea și securitatea cetățenilor din regiune și din Europa. Pe parcursul anului 2023, angajații au fost implicați în 296 de deplasări / 652 polițiști delegați (527 bărbați și 125 femei) -59 de sesiuni de instruire la care au participat 186 angajați; -69 de ateliere, mese rotunde, evenimente de lansare a proiectelor la care au participat 107 angajați; -27 de conferințe, expoziții la care au participat 50 angajați; -32 de reuniuni/forumuri la care au participat 43 angajați; -49 vizite de studiu/schimb de experiență cu participarea a 120 angajați; -44 de deplasări operaționale, la care au

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile şi Parteneri	Progres
						participat 63 angajați; -8 activități/ exerciții practice, la care au participat 22 angajați; -4 evenimente sportive, la care au participat 35 angajați; -4 alte evenimente, la care au participat 26 angajați. *Ministerul Apărării* Pe parcursul anului 2023 au avut fost organizate 4 reuniuni, consultări, instruiri comune cu sectorul asociativ și societatea civilă, la care au participat 30 de persoane (5 B și 25 F). La fel a fost organizată o vizită de studiu (6B și 5F) la Centrul Nordic pentru integrarea dimensiunii de gen în cadrul operațiilor militare din Suedia pentru preluarea celor mai bune practici din domeniul respectiv *Serviciul Vamal* Au fost organizate 11 activități de instruire cu societatea civilă și organizaţiile internaţionale.
4.9. Acordarea de suport pentru structurile, subdiviziunile, direcțiile din cadrul instituțiilor și autorităților naționale ce implementează documente de politici ce țin de promovarea egalității de gen și a sectorului privind femeile, pacea și securitatea	Cel puțin 5 instruiri desfășurate în vederea integrării egalității de gen în documentele de politici publice; mecanism de motivare aplicat; capacități noi formate	2023-48,0 2024-48,0 2025-48,0 2026-48,0 2027-48,0 Total: 240,0	Partenerii de dezvoltare	Trimestrul II 2027	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Apărării; Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Justiției; Avocatul Poporului; alte autorități sau instituții publice Ambasada Suediei în Republica Moldova și UN Women Moldova	**În proces de realizare** În perioada 23 – 27 octombrie 2023, Ministerul Afacerilor Interne a organizat în cadrul Institutului de Administrație Publică al Universității de Stat din Moldova 1 curs în domeniul implementării, monitorizării și evaluării documentelor de politici publice, în contextul Programului naţional de implementare a Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind femeile, pacea și securitatea pentru anii 2023-2027. La cursul de instruire au participat 15 angajaţi din cadrul entităţilor naţionale implementatoare a Programului menţionat (14F/1B)

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile și Parteneri	Progres
						În perioada 02 – 03 noiembrie 2023 Ministerul muncii și protecției sociale a organanizat și desfășurat cursul de instruire cu genericul „Gender mainstreaming, evaluarea impactului de gen și bugetarea sensibilă la gen”
4.10. Instruirea autorităților administrației publice locale privind modul de abordare și gestionare a problemelor legate de violența sexuală, violența bazată pe gen sau alte fenomene conexe pe timp de conflict sau postconflict în comun cu organele poliției sau/și organele procuraturii, după caz alți parteneri	Cel puțin 4 instruiri desfășurate; cel puțin 100 de persoane instruite (minim din 10 raioane, 100 de localități)	2024-54,0 2025-54,0 2026-54,0 2027-54,0 Total: 216,0	Partenerii de dezvoltare	Trimestrul III 2027	Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Apărării; Procuratura Generală; mediul asociativ și academic Parteneri de dezvoltare, Congresul Autorităților Locale din Moldova; organizațiile societății civile; Procuratura Generală	**În proces de realizare** În contextul campaniei Ziua Denim (Denim Day) 30 de angajați ai Poliției (9 femei, 21 bărbați) au sporit abilitățile și cunoștințele privind prevenirea și combaterea infracțiunilor sexuale, hărțuirii sexuale la locul de muncă și violenței bazate pe gen în cadrul unei serii de traininguri. organizat în perioada 26-28 aprilie 2023 de Academia „Ștefan cel Mare”. În cadrul Campaniei de 16 Zile de Activism împotriva Violenței de Gen, 155 de persoane (83 femei, 32 bărbați, 7 fete, 33 băieți) au fost sensibilizate cu privire la violența împotriva femeilor și fetelor, ca urmare a participării la o serie de 5 activități informative organizate.
4.11. Prevenirea și combaterea stereotipurilor în rândurile refugiaților/persoane admise în scop umanitar privind violența bazată pe gen, violența sexuală și discriminarea, inclusiv alte aspecte de gen	10 acțiuni de informare, sensibilizare, ghidare și orientare a refugiaților desfășurate; percepția de securitate și siguranță creată în stat, în centrele sau în comunitatea de acomodare a	2024-25,0 2025-25,0 2026-25,0 2027-25,0 Total: 100,0	Partenerii de dezvoltare	2027	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Apărării; mediul asociativ și academic Parteneri de dezvoltare, Congresul Autorităților Locale din Moldova; organizațiile societății civile	**În proces de realizare** În vederea prevenirii și combaterii stereotipurilor în rândurile refugiaților, privind violența bazată pe gen, violența sexuală și discriminarea, inclusiv alte aspecte de gen, în cele 14 Centre de plasament a refugiaților înregistrate la moment pe teritoriul mun. Chișinău, angajații Ministerului Afacerilor Interne au fost organizat 2 acțiuni de informare, sensibilizare, ghidare și orientare a refugiaților în scop de asigurării coeziunii socială bazată pe prevenție

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile și Parteneri	Progres
	refugiatelor; coeziunea socială bazată pe prevenție și încredere formată					
4.12. Elaborarea și sprijinirea proiectelor dedicate ce țin de protejarea femeilor, fetelor și femeilor cu copii în timpul conflictelor sau postconflict (strămutări interne) potrivit necesităților reale adaptate la nevoile acestora, la nivel local și central	5 proiecte/inițiative finanțate; reziliență și coeziune socială realizate	2024-1 150,0 2025-1 150,0 2026-1 150,0 2027-1 150,0 Total: 4600,0	Partenerii de dezvoltare	Trimestrul IV 2027	Ministerul Economiei; Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Muncii și Protecției Sociale; mediul asociativ și academic Parteneri de dezvoltare; Congresul Autorităților Locale din Moldova; organizațiile societății civile	**În proces de realizare** În perioada anului 2023, Ministerul Afacerilor Interne a lansat următoarele proiecte: 1),,Sprijinirea protecției, tranzitului, întoarcerii voluntare și informare și reintegrării cetățenilor Parteneriatului Estic și a resortisanților țărilor terțe (TCN) afectați de conflictul din Ucraina", scopul căruia este de a sprijini gestionarea eficientă a frontierelor și a migrației în contextul deplasărilor în masă induse de conflict, în Republica Moldova. 2) ,,Promovarea securității umane a refugiaților ucraineni, a resortisanților țărilor terțe (RTT) și a comunităților-gazdă din Moldova prin abilitare și incluziune socio-economică", al cărui scop este de a spori securitatea umană a refugiaților ucraineni, a resortisanților țărilor terțe care fug de războiul din Ucraina și a comunităților-gazdă din Moldova. 3) ,,Suport pentru implementarea măsurilor de combatere a criminalității de către Poliția Națională a Republicii Moldova", care a contribuit la îmbunătățirea capacităților Poliției în prevenirea și combaterea criminalității, precum și a consolidat promovarea egalității de gen și integrarea dimensiunii de gen în toate politicile interne ale Poliției Naționale a Moldovei. În cadrul componentei nr.4 a proiectului, în perioada 15-16 noiembrie 2023, a fost organizat un training destinat comunicatorilor IGP

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile şi Parteneri	Progres
						pentru a consolida la capitolul comunicării prin prisma dimensiunii de gen, a situațiilor de criză, adaptarea mesajelor scrise, foto și video. 4) Consolidarea păcii, securității și stabilității prin reconstruirea încrederii între instituțiile de aplicare a legii și comunități și îmbunătățirea siguranței migraților și a comunității gazdă în Republica Moldova constituie un alt obiectiv în cadrul proiectului „Consolidarea capacităților naționale de poliție în Republica Moldova”. În context au fost analizate regiunile de la hotarul administrativ cu regiunea transnistreană și Ucraina unde predomină o concentrație a refugiaților, urmare căruia au fost selectate 10 localități (Ocnița, Dondușeni, Florești, Șoldănești, Rezina, Criuleni, Orhei, Anenii Noi, Căușeni și Ștefan Vodă). 5) „PROTECT: Eforturi comune pentru protecția copiilor din Moldova”. Acest proiect se axează pe consolidarea capacităților sistemului de protecție a copilului, prin oferirea asistenței corespunzătoare copiilor refugiați și familiilor lor, sporirea cunoștințelor profesioniștilor și ale membrilor comunității în a identifica, a aborda și a direcționa către specialiști cazurile de bullying și asigurarea o mai bună protecție a copiilor aflați în conflict cu legea.

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile şi Parteneri	Progres
Obiectivul specific nr. 5. Asigurarea în mod echitabil a oportunităților pentru femei și bărbații privind concilierea vieții profesionale cu cea de familie						
5.1. Crearea unor condiții prietenoase pentru femei și bărbați din sistemul de securitateși apărare din partea angajatorului pentru familiile cu copii cu vârsta de pânăla 7 ani (parteneriate dintre instituția angajatoare și instituțiile de educație timpurie)	Lista parteneriatelor identificate; număr sporit de parteneriate încheiate; Condiții pentru conciliere îmbunătățite	În limita mijloacelor alocate	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Trimestrul I 2027	Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Interne Organizațiile societății civile	**În proces de realizare** *Ministerul Afacerilor Interne* În cadrul Inspectoratului naţional de securitate publică al Inspectoratului General al Poliţiei a fost amenajat un vestiar pentru femei şi o cameră pentru copii, dotată cu tot echipamentul necesar pentru a asigura confortul şi necesităţile copiilor, inclusiv un dormitor pentru odihnă şi spaţiu pentru diverse activităţi. *Serviciul de Protecţie şi Pază de Stat* Pe parcursul lunii mai 2023, au fost organizate 4 ateliere de lucru cu soțiile angajaților SPPS în cadrul căreia au fost abordate subiecte referitoare la barierele femeilor în sectorul de securitate și securitate. Au fost identificate soluții privind asigurarea egalității de gen în sectorul de securitate și apărare: ➢ Reducerea stereotipurilor legate de rolul femeilor în sectorul de securitate; ➢ Creșterea posibilităților pentru femeile și bărbații din acest sector de a îmbina viața profesională cu cea familială; ➢ Sporirea participării femeilor în procesul de consolidare a păcii în cadrul misiunilor de menținere a păcii. *Serviciul de Protecţie şi Pază de Stat* Serviciul aplică prevederile art. 100, alin.7 din Codul Muncii, care stipulează că angajatorul poate stabili, cu acordul scris al salariatului, programe individualizate de muncă, cu un regim flexibil al timpului de muncă care permite părinților să își ajusteze programul în funcție de nevoile și responsabilităților lor familiale.

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile şi Parteneri	Progres
5.2. Încurajarea bărbaților din sectorul de securitate și apărare pentru participarea mai activă în educația copiilor (parteneriate cu federațiile de sport, instituții de cultură, artă). Transfer de experiență și lecții învățate	Lista parteneriatelor identificate elaborată; număr crescut de parteneriate încheiate; 5 evenimente publice desfășurate (câte 1 eveniment per instituție)	2024-100,0	Partenerii de dezvoltare	Trimestrul IV 2024	Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Interne; Serviciul Vamal Serviciul de Protecție și Pază de Stat; Ministerul Justiției (Administrația Națională a Penitenciarelor) Autoritățile administrației publice locale, societatea civilă, partenerii de dezvoltare, Procuratura Generală	**În proces de realizare** <u>*Serviciul Vamal*</u> 01 iunie 2023 – *Ziua Internațională a Copilului*, au fost totalizate rezultatele concursului tematic de desen pentru copiii angajaților SV cu genericul *„Moldova pentru Pace”* și a fost efectuată o excursie la postul vamal Aeroportul Internațional Chișinău. 17 august 2023 – desfășurarea *Campionatului echipelor chinologice*, organizat la Vadul-lui-Vodă. Pe lângă distracții și surprize dulci, copiii au avut de realizat cea mai importantă misiune: să fie cei mai buni suporteri pentru echipele Centrului chinologic al SV, înscrise în competiție. În perioada sezonului estival sindicatele SV repartizează gratuit foi de odihnă pentru taberele de elevi în or. Vadul lui Vodă. 15 decembrie 2023 – participarea în cadrul campaniei „Biblioteca de sub brad”. Au fost adunate și dăruite copiilor diferite enciclopedii, romane, povești, volume de poezii și cărți de aventuri. În pragul sărbătorilor de iarnă, copii funcționarilor vamali, în mod organizat, au parte de diferite spectacole la teatrul *Licurici*, excursii la muzeul Serviciului Vamal.
5.4. Includerea dimensiunii de gen șia Agendei „Femeia, pacea și securitatea” în programele de instruire a instituțiilor din sectorul de securitate și apărare	Materiale didactice la subiectul EG și FPS elaborate și implementate	2023-120,0 2024-120,0 Total: 240,0	Partenerii de dezvoltare	Trimestrul IV 2024	Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Interne; Serviciul de Informații și Securitate; Centrul Național Anticorupție; Serviciul de Protecție și Pază de Stat; Ministerul Justiției (Administrația Națională	**Realizat** <u>*Ministerul Afacerilor Interne*</u> În programul de instruire a Academiei „Ștefan cel Mare” fost inclusă dimensiunea de gen şi a Agendei „*Femeia, pacea şi securitatea*” în curriculum-ul universitar al disciplinei *Protecția Juridică a Drepturilor Omului*, pentru anul I de studii a Facultății drept, administrație,

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile şi Parteneri	Progres
					a Penitenciarelor) Parteneri de dezvoltare; organizațiile societății civile	ordine și securitate publică. A fost publicat 1 material didactic: *Discriminarea și asigurarea egalității de gen.* Note de curs. Modulul de instruire managerială, Chișinău: Departamentul Editorial-Poligrafic al Academiei „Ștefan cel Mare”, 2023, autor Creangă Liliana, ISBN 078-9975-135-67-2 *Ministerul Apărării* În anul 2019, de către Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” au fost revizuite curriculum-urile/programele de studii prin includerea modulelor/subiectelor relevante privind egalitatea de gen la toate ciclurile de studii superioare și la toate cursurile organizate de către instituție. La fel, în cadrul pregătirii efectivului predestinat pentru participare în misiuni și operații internaționale de menținere a păcii este inclus și un modul privind perspectivele de gen în cadrul operațiilor și misiunile de menținere a păcii. *Centrul Național Anticorupție* În Planul de dezvoltare profesională continuă a angajaților CNA pentru anul 2023 a fost inclus cursul de instruire privind încadrarea aspectelor de nediscriminare și egalitate de gen în activitatea Centrului, inclusiv subiectele privind hărțuirea la locul de muncă, investigarea cazurilor de discriminare, hărțuire sexuală și morală, egalitatea de gen și nediscriminare la locul de muncă

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile şi Parteneri	Progres
OBIECTIVUL GENERAL 3: PROTECȚIA PRIN INTERMEDIUL BUNEI GUVERNĂRI ȘI CAPABILITĂȚI DEZVOLTATE						
Obiectivul specific nr. 6. Consolidarea unui sistem operațional și funcțional de raportare până la sfârșitul anului 2027 și a cel puțin 100 de persoane consiliate cu scopul eradicării fenomenului discriminării, hărțuirii sexuale și al violenței în bază de gen						
6.6. Elaborarea unui program de instruire tematic (inclusiv online) anual în scopul prevenirii discriminării, hărțuirii sexuale, inclusiv a violenței înbază de gen pentru persoanele responsabile de domeniul respectiv	Program elaborat și introdus în aria instruirilor pe bază permanentă	2023-25,0 2024-25,0 2025-25,0 2026-25,0 Total: 100,0	Partenerii de dezvoltare	Trimestrul IV 2026	Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Interne; Serviciul de Informații și Securitate; Centrul Național Anticorupție; Serviciul Vamal; Serviciul de Protecție și Pază de Stat; Ministerul Justiției (Administrația Națională a Penitenciarelor); inclusiv instituțiile academice după caz Parteneri de dezvoltare; organizațiile societății civile; Consiliul pentru egalitate	**În proces de realizare** *Ministerul Afacerilor Interne* În cadrul Planului cursurilor de formare continuă pentru anul de studiu 2023-2024, al Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI, au fost incluse 6 module cu genericul *„Egalitatea de gen și prevenirea discriminării”, „Violența în familie”, „Comunicarea în activitatea profesională”*, având subiecte de studiu prevenirea discriminării, hărțuirii sexuale, inclusiv a violenței în bază de gen pentru persoanele responsabile de domeniul respectiv din cadrul MAI. *Serviciul Vamal* Tematica „*Egalitatea de gen în sectorul de securitate frontalieră. Prevenirea şi combaterea violenţei în bază de gen, discriminării şi hârţuirii sexuale*” este inclusă anual în Planul de instruire a funcţionarilor vamali. Tematica *Prevenirea şi combaterea violenţei în bază de gen, discriminării şi hărţuirii sexuale* este inclusă în Cursul de instruire la distanță „Egalitatea de gen în sectorul de securitate frontalieră”, pe platforma e-Learning a Serviciului Vamal. *Serviciul de Informaţii şi Securitate* În scopul realizării acțiunii, SIS a inclus în Planul de studii pentru anul academic 2023/2024, instruirea tematică: *„Drepturile profesionale ale femeilor în sectorul de securitate”*, având ca scop familiarizarea și informarea ofițerilor Serviciului privind măsurile de prevenire a

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile şi Parteneri	Progres
						discriminării, hărțuirii sexuale, inclusiv a violenței în bază de gen, protejarea drepturilor femeilor, asigurarea securității fizice și a sănătății, respectarea caracterului civil și umanitar.
Obiectivul specific nr. 7. Dezvoltarea unui sistem incluziv de protecție a drepturilor femeilor în sectorul de securitate și apărare prin creșterea ponderii în poziții decizionale/operaționale până la cel puțin 10% și cel puțin 5 000 de persoane admise în scop umanitar, asistate pentru integrarea în societate						
7.1. Îmbunătățirea procedurilor de recrutare și promovare din perspectiva nondiscriminării	Proceduri de recrutare și promovare îmbunătățite; abordare orientată perezultatul nediscriminării	2023-35,0	Partenerii de dezvoltare	Trimestrul IV 2023	Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Interne; Centrul Național Anticorupție; Serviciul Vamal; Serviciul de Protecție și Pază de Stat; Ministerul Justiției (Administrația Națională a Penitenciarelor) Parteneri de dezvoltare; organizațiile societății civile	**Realizat** *Ministerul Afacerilor Interne* În cadrul MAI procedurile de recrutare și promovare sunt stipulate în Hotărârea Guvernului 460/2017 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne şi sunt aliniate la cerințele stipulate în Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității la toate etapele procesului de angajare cât și promovare la funcție de conducere a femeilor. *Ministerul Apărării* Începând cu luna noiembrie 2023, împreună cu partenerii NATO din cadrul Inițiativei de Consolidare a Capacităților de Apărare (DCBI) a fost inițiată o campanie de recrutare și menținere a resurselor umane în cadrul Armatei Naționale. Astfel, cu suportul partenerilor externi va fi revizuit cadrul normativ, elaborat un studiu pe problema data, organizată instruirea recrutorilor, precum și elaborarea și publicarea diferitor materiale. *Serviciul de Protecție și Pază de Stat* În cadrul SPPS procedurile de recrutare și promovare din perspectiva nondiscriminării sunt aliniate la cerințele stipulate în legea nr. 121 din 25.05.2012 cu privire la asigurarea

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile și Parteneri	Progres
						egalității la toate etapele procesului de angajare cât și promovare la funcție de conducere a femeilor. *Serviciul Vamal* Recrutarea are loc în baza Legii cu privire la Serviciul Vamal nr. 302/2017 și Regulamentului „Cu privire la ocuparea funcției publice prin concurs", aprobat de către Ministerul Finanțelor conform Ordinului nr. 241-p din 21.06.2018. Promovarea se face în baza „Ghidului de motivare a angajaților Serviciului Vamal" aprobat prin Ordinul nr. 266-p din 26.03.2019.
7.10. Crearea condițiilor rezonabile pentru femei, fete, tinere, familii cu copii pentru asigurarea accesului la informații utile privind plasarea în câmpul muncii, asistența medicală, asistența psihologică, asistența juridică, accesul la servicii de documentare și securitate pentru persoanele admise în scop umanitar/refugiați	Servicii îmbunătățite oferite persoanelor beneficiare de protecție umanitară, refugiate; lista servicii noi și servicii de calitate oferite persoanelor admise în scop umanitar întocmită	2023-180,0 2024-180,0 2025-180,0 2026-180,0 2027-180,0 Total: 900,0	Partenerii de dezvoltare	2027	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției; Agenția Servicii Publice; alte autorități și instituțiile de stat Parteneri de dezvoltare; organizațiile societății civile	**În proces de realizare** Cu suportul partenerilor de dezvoltare, organizațiilor necomerciale, autorităților locale și a întregii societăți, MMPS a organizat locuri de cazare, inclusiv centre de plasament pentru persoanele refugiate. La 11.12.2023 pe teritoriul Republicii Moldova erau înregistrați – 6968 cetățeni ai Ucrainei, dintre care: cu drept de ședere permanentă – 3349; cu drept de ședere provizorie – 3619. Conform site-ului oficial care înregistrează persoanele de protecție temporară https://dopomoga.gov.md/protectie-temporara din 01 martie până la 14.12.23 au fost înregistrați 33,473 utilizatori unici. Începând cu luna februarie a anului 2022 și până în prezent, au fost înființate 137 de Centre de Plasament Temporar pentru Refugiați, cu o capacitate totală de aproximativ 11,050 de locuri. La data de 11.12.2023 în Republica Moldova erau active 44 de Centre, cu o capacitate totală de 2,809 de locuri, rata de ocupare fiind de aproximativ 82,81%. Din numărul total de refugiați care sunt cazați în CPTR: 61%

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile şi Parteneri	Progres
						reprezintă femeile, iar 39% bărbați. În ceea ce privește vârsta, 40% sunt copii, 44% sunt adulți cu vârsta între 19 - 65 ani, iar 16% sunt persoane cu vârsta peste 64 ani. De asemenea, majoritatea refugiaților se identifică ca ucraineni (84.48%), urmați de romi ucraineni (14.96%) ruși (0,17) și alte naționalități (0,40%). Obiectivele Centrului sunt: asigurarea condițiilor de plasament și a protecției necesare în conformitate cu nevoile și particularitățile beneficiarilor; oferirea suportului social și psihologic necesar pentru depășirea situației de criză și/sau referirea către alte instituții în acest sens; consilierea informațională a persoanelor strămutate de pe teritoriul altor state, în vederea facilitării integrării și incluziunii sociale a acestora, inclusiv privind solicitarea protecției temporare, conform Hotărârii Guvernului nr. 21/2023; încurajarea participării beneficiarilor la viața socială, programe educaționale, activități culturale, de agrement; sprijinul și orientarea beneficiarilor pentru angajarea în câmpul muncii. Ministerul a elaborat un nou Regulament îmbunătățit de funcționare a Centrului de plasament temporar pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state, normele de personal și mecanismul de finanțare prin Ordinul nr. 182 din 20 decembrie 2023. Subsidiar, la moment în cadrul MMPS a fost elaborat Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului Social Centrul de plasament temporar pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state și a Standardelor minime de calitate, care după avizarea repetată urmează să fie promovat.

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile şi Parteneri	Progres
						Totodată Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, în anul 2023 a înregistrat 844 persoane refugiate, aflate în căutarea unui loc de muncă, 129 persoane (15,28%) erau deținători de statut de protecție temporară. Au fost angajate 237 din numărul celor înregistrați, 76 persoane (32,06%), deținători ai statutului de protecție temporară. La sfârșitul anului 2023, 454 (53,79%) persoane refugiate se aflau în așteptarea ocupării unui loc de muncă. Agenți economici care s-au declarat disponibili să angajeze refugiați ucraineni – 172 cu 1378 locuri de muncă vacante. Totodată, ANOFM a primit notificări de la agenții economici despre angajarea a 341 cetățeni din Ucraina dintre care 200 femei și 141 bărbați. Conform datelor UNHCR, în 2023, 1028 de femei au primit servicii prin parteneriatul UNHCR cu Casa Marioarei, ce au inclus managementul de caz, sănătatea mintală și sprijinul psihosocial, asistența juridică, asistența medicală, consilierea de bază și referiri către alte servicii și asistență în Chișinău, Fălești, Ungheni și Căușeni. Există 41396 de refugiați înscriși în programul de numerar al UNHCR. Dintre acestea, 26563 sunt femei și fete. În 2022/2023 UNHCR, împreună cu partenerii, a desfășurat 72 de instruiri și ateliere (online și în persoană) pentru 2074 de lucrători din prima linie, personal din ONG-uri naționale și internaționale, furnizori de servicii și personal guvernamental. Subiectele abordate în timpul instruirilor

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile şi Parteneri	Progres
						includ Concepte de bază privind violența în bază de gen, Dezvăluirea în siguranță a violenței în bază de gen, Atenuarea riscului violenței în bază de gen, Monitorizarea și evaluarea violenței în bază de gen, violența în bază de gen și sănătate, violența în bază de gen și sănătate mintală și sprijin psihosocial (MHPSS), colaborarea cu persoane care se angajează în vânzare și schimb sexului în medii umanitare, violența în bază de gen și raportare obligatorie. Prin partenerii Congresul Național pentru Ucraineni (NCUM), Tarna Rom și Centrul de Caritate pentru Refugiați (CCR), aproximativ 2126 femei refugiate din Ucraina au participat la activități de abilitare economică, inclusiv consiliere pentru angajare, servicii legate de angajare și cursuri profesionale. Prin parteneriatul UNHCR cu Casa Marioarei, 2999 de femei au participat la activități de coexistență pașnică și de abilitare care contribuie la reducerea riscurilor de VBG și la promovarea integrării locale a femeilor, precum și a accesului la piața muncii.
7.11. Acordarea de suport pentru acțiuni coordonate dintre actorii guvernamentali și neguvernamentali care se implică în acțiuni cu scop umanitar (programe, inițiative, acțiuni sociale, instruiri, alte forme de asistență)	Numărul de inițiative dezvoltate și accesate; Localități dezvoltate; coeziunea socială a persoanelor admise în scop umanitar întărită; vulnerabilități asociate de climatul de	2023-180,0 2024-180,0 2025-180,0 2026-180,0 2027-180,0 Total: 900,0	Partenerii de dezvoltare	2027	Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Congresul Autorităților Locale din Moldova Parteneri de dezvoltare; organizațiile societății civile	**În proces de realizare** Cu suportul partenerilor de dezvoltare a fost elaborat Conceptul Strategiei de consolidare/reorganizare a Centrelor de plasament pentru refugiați concepută pentru a asigura protecția drepturilor refugiaților. Scopul de bază al Strategiei este reintegrarea persoanelor refugiate în comunitate, oferirea unui suport material pentru o perioadă de 6 luni beneficiarilor centrelor care vor accepta să ducă un mod de viață independent în comunitate și facilitarea identificării unui loc de muncă.

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile şi Parteneri	Progres
	siguranță reduse					Beneficiarii care vor beneficia de prelungirea plasamentului în cadrul Centrelor de plasament temporar pentru refugiați sunt: femeile însărcinate, familiile monoparentale, persoanele cu dizabilități, persoanelor cu boli cronice și persoanele în vârstă. Important de menționat că în baza Dispoziției nr. 9 din 25.07.2023 cu privire la implementarea Strategiei de consolidare/reorganizare a Centrelor de plasament temporar pentru refugiați "Exit" în cadrul Ministerului a fost instituit Grupul de lucru pentru implementarea Strategiei de consolidare/reorganizare a Centrelor. În componența acestui Grup de lucru au fost incluși: reprezentanți a MMPS, Inspectoratului Social de Stat, Agenției Naționale Asistență Socială, experți din cadrul Centrului Unic de gestionare a crizei refugiaților și parteneri de dezvoltare/donatori (Înaltul Comisariat a Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR), Organizația Internațională pentru Migrație din Moldova (OIM), Catholic Relief Services Moldova (CRS), Agenția pentru cooperare tehnică și dezvoltare (ACTED), UN World Food Programme (WFP). Concomitent, în colaborare cu partenerii de dezvoltare, Ministerul Muncii și Protecției Sociale a dat start Campaniei de informare, menită să ofere informații corecte, obiective și actualizate beneficiarilor refugiați, managerilor și administratorilor Centrelor, cu privire la procesul de consolidare/reorganizare a Centrelor. În scopul accesibilității informațiilor pentru beneficiarii din cadrul Centrelor de plasament temporar pentru

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile şi Parteneri	Progres
						refugiați, împreună cu partenerii a fost elaborat un pliant care include informații despre Strategia de consolidare/reorganizare a Centrelor de plasament temporar pentru refugiați. Totodată beneficiarii pot solicita mai multe informații despre serviciile și sprijinul disponibil la Linia Verde 0800 800 11. Conform Strategiei de consolidare/reorganizare a Centrelor de plasament temporar pentru refugiați principalele opțiuni de relocare disponibile beneficiarilor sunt: înscrierea într-un program de asistență pentru închiriere sau mutarea într-un alt Centru, sau, în dependență de situație pot fi prezente și alte soluții. Se pune accent deosebit pe asigurarea faptului că beneficiarii cu nevoi specifice sau care sunt expuși unui risc deosebit din centrele care urmează să fie închise sunt identificați și sprijiniți în găsirea de soluții alternative adecvate de adăpost, în coordonare cu alți actori de protecție și adăpost. Programul de asistență în numerar pentru închiriere își propune să ajute refugiații cu asistență financiară, acordată gospodăriilor vulnerabile, pentru a asigura accesul la locuințe sigure și corespunzătoare pe o anumită perioadă de timp. Sprijinul oferit poate acoperi toate sau o parte din costurile locuinței, în dependență de metodologia programului fiecărui partener de asigurare cu adăpost. Suma chiriei pe gospodărie este stabilită pe baza prețului local al locuințelor care îndeplinesc standardele minime. La sfârșitul programului de plată a chiriei, partenerii de implementare vor garanta monitorizarea

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile şi Parteneri	Progres
						post-distribuție pentru a evalua implementarea generală a programului și a informa lecțiile relevante învățate. Deși fiecare partener își va implementa propria metodologie, indicatorii comuni între parteneri vor fi conveniți în grupul tehnic de asistență pentru închiriere pentru a colecta date despre acești indicatori specifici pentru a lua în considerare o raportare și o comparație comună. În altă ordine de idei menționăm că beneficiarii de protecție temporară pot accesa măsuri de asistență socială, finanțate de către organizațiile internaționale, în baza procedurilor și condițiilor aprobate în comun cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale și autoritatea competentă pentru străini a Ministerului Afacerilor Interne. Valoarea ajutorului financiar oferit beneficiarilor de protecție temporară este de 2200 lei /lunar. Totodată, conform Hotărârii de Guvern nr. 21/2023 privind acordarea protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina unii beneficiari pot fi eligibili pentru Serviciul social de sprijin pentru familiile cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 889/2013. Serviciul este orientat spre familiile cu copii, pentru a preveni și/sau a depăși situațiile de risc în vederea asigurării creșterii și educației copilului în mediul familial. Beneficiari ai sprijinului familial primar sunt toate familiile cu copii din comunitate care au nevoie de suport. Beneficiari ai sprijinului familial secundar sânt familiile cu copii în situații de risc și/sau familiile ai căror copii se află în proces de reintegrare, precum și familiile cu copii în risc de separare.

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile și Parteneri	Progres
						În contextual celor expuse supra, menționăm Ministerul Muncii și Protecției Sociale identifică și implementează toate măsurile necesare pentru protecția drepturilor persoanelor refugiate și integrarea acestora în comunitate.
OBIECTIVUL GENERAL 4: REABILITAREA PERSOANELOR AFECTATE PRIN MĂSURI EFICIENTE, SUSTENABILE ȘI INTELIGENTE						
Obiectivul specific nr. 8. Consolidarea măsurilor pozitive destinate femeilor pentru reabilitare în cadrul sectorului de securitate și apărare						
8.3. Prestarea serviciilor de reabilitare psihologică a persoanelor afectate din cadrul sectorului de securitate și apărare	Servicii psihologice prestate	În limita mijloacelor alocate	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	2027	Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Justiției (Administrația Națională a Penitenciarelor); Centrul Național Anticorupție; Serviciul de Protecție și Pază de Stat Parteneri de dezvoltare; organizațiile societății civile	**În proces de realizare** *Ministerul Afacerilor Interne* Pe parcursul anului 2023 au fost desfășurate următoarele activități: 1. Diagnoze instituționale desfășurate – 108; 2. Rapoarte elaborate și aprobate – 108; 3. Număr de consilieri realizate – 14266 proceduri; 4. Minim 50% din personal consiliat – 9993 angajați; - (cifra include angajații transferați/concediați/) 5. Statistica angajaților cu simptom „arderea profesională” realizată anual – 2178 angajați. *Serviciul de Protecție și Pază de Stat* În cadrul SPPS există un birou de consiliere psihologică în care activează un psiholog specialist. Toți angajații, atât femei cât și bărbați, precum și familiile acestora, pot beneficia gratuit de serviciile acestuia, inclusiv în caz de necesitate de reabilitare psihologică.

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile și Parteneri	Progres
OBIECTIVUL GENERAL 5: SPRIJIN UMANITAR PENTRU FEMEILE ȘI FETELE CARE PROVIN DIN ZONELE DE CONFLICT ȘI POSTCONFLICT						
Obiectivul specific nr. 9. Îmbunătățirea și alinierea cadrului legislativ la rigorile și standardele internaționale în materie de prevenire, protecție și reabilitare pentru persoanelor afectate de conflict, atât în timpul conflictului, cât și post conflict						
10.4. Elaborarea materialelor de instruire, produse analitice, instrucțiuni sau recomandări ce ar sprijini sau ghida autoritățile și instituțiile naționale în asigurarea unui răspuns coordonat la infracțiunile ce țin de violența sexuală în contextul specific de conflict sau postconflict	Produse informaționale, analitice, didactice elaborate și diseminate	2024-25,0 2025-25,0 Total: 50,0	Partenerii de dezvoltare	2025	Ministerul Afacerilor Interne; Procuratura Generală; Institutul Național al Justiției; alte autorități și instituții; parteneri de dezvoltare Parteneri de dezvoltare; organizațiile societății civile	**În proces de realizare** Au fost elaborate module/subiecte de instruire în domeniul Violenței sexuale și Violenţei în familie, și au fost încadrate în Planul unic de formare continuă pentru anul de studii 2023-2024, în cadrul Academiei „Ştefan cel Mare” a MAI.
OBIECTIVUL GENERAL 6: COMUNICAREA ȘI RAPORTAREA						
Obiectivul specific nr. 11. Consolidarea transparenței și a vizibilității în sectorul de securitate și apărare din perspectiva sensibilității la gen						
11.1. Comunicarea, informarea și diseminarea informației cu privire la implementarea celui de-al doilea Plan Național de Acțiuni pentru anii 2023-2027	Populație informată, documentată și instruită	În limita mijloacelor alocate	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	2027	Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Serviciul de Informații și Securitate; Serviciul Vamal; Centrul Național Anticorupție; Ministerul Justiției (Administrația Națională a Penitenciarelor); Ministerul Muncii și Protecției Sociale Administrația publică locală, parteneri de dezvoltare,societatea civilă	**În proces de realizare** -Crearea platformei informaționale pe pagina oficială a MAI dedicată activităților Agendei femeile, pacea și securitatea -Ședința pe 14 decembrie 2023 cu reprezentanții PISA, UN Women, și a reprezentanților responsabili de domeniul de comunicare din cadrul subdiviziunilor MAI, au participat la atelierul de lucru pe proiectul Concepției de comunicare strategică privind promovarea politicilor Agendei Femeile, Pacea și Securitatea (STRATCOM). - Desfășurarea activităților cu privire la promovarea Agendei femeile, pacea și securitatea pentru anii 2023-2027, prin organizarea de comun cu Platforma pentru Inițiative de Securitate și Apărare la nivel regional - Ștefan-Vodă, Căușeni și Bălți

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile și Parteneri	Progres
						(în perioada 22 și 25 ianuarie 2024), cu implicarea angajaților din cadrul subdiviziunilor regionale din cadrul Inspectoratului General al Poliției, Inspectoratului General al Poliției de Frontieră și Inspectoratului General de Carabinieri. Activități la care au participat inclusiv reprezentanți ai societății civile și ai autorităților publice locale. - Organizarea la 11 decembrie 2023 de către Ministerul Afacerilor Interne cu suportul financiar al Suediei și în parteneriat cu UN Women, Conferința de nivel înalt „Femeile, Pacea și Securitatea – parteneriate comune pentru reziliență". Scopul evenimentului a fost consolidarea angajamentului instituțional, precum și sprijinului parteneriatelor pentru recunoașterea femeilor ca actori critici în promovarea durabilă a proceselor de pace, a construcției păcii și a securității.
11.4. Participarea activă pe platformele regionale, internaționale și bilaterale FSP pentru promovarea solidarității și echității	Numărul de evenimente desfășurate; contribuții în sectorul de securitate și apărare regionalși internațional făcute	În limita mijloacelor alocate	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	2027	Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Serviciul de Informații și Securitate; Centrul Național Anticorupție, Serviciul Vamal; Ministerul Justiției (Administrația Națională a Penitenciarelor)	**În proces de realizare** *Ministerul Afacerilor Interne* Participarea online la evenimentul cu genericul "Avansarea adaptabilității și evoluției Agendei femeile, pacea și securitatea ca cadru pentru implementarea schimbării politicii", desfășurat la 21 septembrie 2023 în orașul New York (SUA), găzduit de către co-președinții Rețelei Globale a Punctelor Focale de Contact privind femeile, pacea și securitatea în parteneriat cu membrii troica Africa de Sud, Elveția și UN Women, pe marginea celei de-a 78 sesiuni a Adunării Generale a Națiunilor Unite. În acest sens, având în vedere că Republica Moldova a obținut în anul 2023 statutul de membru al Rețelei Globale a Punctelor Focale de Contact în domeniul femeile, pacea și

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile şi Parteneri	Progres
						securitatea, la evenimentul prenotat a participat (online) secretara de stat a Ministerului Afacerilor Interne, precum și membrii Secretariatului care coordonează Agenda femeile, pacea şi securitatea 2023-2027. <u>*Serviciul Vamal*</u> O funcționară din Centrul de Instruire, responsabilă de coordonarea implementării în cadrul SV a Programului Național de implementare a Rezoluției 1325 este membră a Platformei virtuale privind egalitatea de gen și diversitatea în sistemul vamal a Organizației Mondiale a Vămilor (OMV), a Grupului Virtual în domeniul egalității de gen a OMV și a Platformei OSCE pentru egalitatea de gen în sectorul managementul și securitatea frontierei. *O funcționară cu funcție managerială de nivel înalt este membră a Platformei privind egalitatea de gen și diversitatea în sistemul vamal a Organizației Mondiale a Vămilor (OMV).* În 2023 funcționarele au participat la 3 evenimente organizate de aceste platforme: 1. 13 septembrie 2023 – Conferința Virtuală a Platformei privind egalitatea de gen și diversitatea în sistemul vamal, desfășurată de OMV, 2 funcționare: 2 F; 2. 08 noiembrie 2023 – Atelier de lucru a Grupului Virtual în domeniul egalității de gen a OMV – 1 funcționară din Centrul de Instruire, responsabilă de coordonarea implementării în cadrul SV a Programului Național de implementare a Rezoluției 1325/1F
11.6. Accesarea și implementarea proiectelor de asistență	Noi proiecte de asistență accesate și agreate;	2023-100,0 2024-100,0 2025-100,0	Partenerii de dezvoltare	2027	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Apărării; Ministerul	**În proces de realizare** A fost stabilit un parteneriat de asistență, expertiză şi cooperare cu DCAF privind

Acțiuni	Indicatori de monitorizare și măsuri deverificare	Costuri de implementare (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de realizare	Instituții responsabile și Parteneri	Progres
externă în domeniul „Femeia, pacea și securitate”	investiții în sectorul de securitate și apărare realizate	2026-100,0 2027-100,0 Total: 500,0			Afacerilor Externe și Integrării Europene; Serviciul Vamal; Cancelaria de Stat (Biroul Politici de Reintegrare); Ministerul Justiției (Administrația Națională a Penitenciarelor); Centrul Național Anticorupție	dezvoltarea indicatorilor din Planului de acțiuni a Programului 1325
Obiectivul specific nr. 12. Raportare și implicare						
12.1. Elaborarea raportului anual consolidat cu privire la realizarea Planului Național de Acțiuni sistematizat în baza informațiilor furnizate de autoritățile responsabile de implementarea Planului Național de Acțiuni 2023-2027	Raport elaborat; rezultatele obținute validate	În limita mijloacelor alocate	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	Anual	Ministerul Afacerilor Interne; autoritățile implementatoare Parteneri de dezvoltare; organizațiile societății civile	**Realizat** Raportul anual cu privire la realizarea Planului Național de Acțiuni sistematizat în baza informațiilor furnizate de autoritățile responsabile de implementarea Planului Național de Acțiuni 2023-2027 pentru anul 2023 a fost elaborat și expediat Guvernului
12.2. Elaborarea raportului anual consolidat cu privire la realizarea angajamentelor internaționale la care Republica Moldova este parte în domeniul promovării agendei Femeile Pacea și Securitatea	Raport elaborat; Rezultatele obținute validate	În limita mijloacelor alocate	Bugetul autorităților/instituțiilor implicate	2027	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Ministerul Apărării; Ministerul Muncii și Protecției Sociale Organizațiile societății civile	**În proces de realizare** Actualmente este efectuată procedura de screening a actelor normative naționale, inclusiv în domeniul egalității de gen cu privire la racordarea și alinierea la standardele internaționale